

(A) = Åpen, kan bestilles fra Universitetet i Stavanger / Arkeologisk museum

(B) = Begrenset distribusjon

(C) = Kan ikke utleveres

Arkeologisk undersøkelse på Fjelltunveien, Nedre Fjelde 44/7, Strand kommune

September 2009

Krister Scheie Eilertsen

AM saksnummer: 11/2007

Journalnummer: 2006/287

Dato: 09.02.10

Sidetall: Rapport: 15 sider

Vedlegg: 21 sider

Totalt: 36 sider

Opplag: 10

Oppdragsgiver: Strand bygg AS

Stikkord:

Kokegroper

Geofysisk undersøkelse

Jernalder

Gravhaug

Universitetet
i Stavanger

Arkeologisk museum

Oppdragsrapport 2010/6
Universitetet i Stavanger,
Arkeologisk museum,
Avdeling for fornminnevern

Utgiver:
Universitetet i Stavanger
Arkeologisk museum
4002 STAVANGER
Tel.: 51 83 31 00
Fax: 51 84 61 99
E-post: post-am@uis.no

Stavanger 2010

Arkeologisk undersøkelse på Fjelltunveien, Nedre Fjelde 44/7, Strand kommune

September 2009

Krister Scheie Eilertsen

Universitetet
i Stavanger

Arkeologisk museum

INNBERETNING TIL TOPOGRAFISK ARKIV

Vår ref.:

Saksbehandler: Helge Sørheim

Dato: 09.02.10

-

Kommune: Strand

Gardsnavn: Nedre Fjelde

Gnr: 44

Bnr: 7

Lokalitetsnavn: Fjelltunveien

Tiltakshaver: Strand bygg AS

Adresse: Nordmarka, 4120 Tau

Sakens navn: Nedre Fjelde.

Gnr. 44, bnr. 7. Strand

kommune

Fu saksnr: 11/2007

Brevjournalnr: 2006/287

Flyfotoreg nr: -

Fornminnenr: -

ID (Askeladden:) 113130, 113131

Kartblad og UTM: (23) UTM sone 33 (EUREF89/WGS84)

H o h:

Aksesjonsnr: 2010/6

Museumsnr: -

Natvit. prøvenr: 2009/08

Fotonr: Sf90691 - 90691

Befart (dato): 12.11.2007

Av: Helge Sørheim

Feltundersøkelse

(tidsrom): 14.09.09 – 25.09.09

Ved: Krister Scheie Eilertsen og Will Davies

Gjelder: Arkeologisk undersøkelse av kokegroplokaltet i forbindelse med omregulering av området til boligformål.

**INNBERETNING FRA UTGRAVING ARKEOLOGISK UNDERSØKELSE
FJELLTUNVEIEN, NEDRE FJELDE 44/7, STRAND KOMMUNE**

Innhold

<i>1. Sammendrag</i>	<i>s. 3</i>
<i>2. Innledning</i>	<i>s. 3</i>
2.1 Beliggenhet	s. 3
2.2. Bakgrunn for undersøkelsen	s. 4
2.3. Registrerte kulturminner i området	s. 4
2.4. Problemstillinger og formål med undersøkelsen	s. 5
<i>3. Terrengbeskrivelse</i>	<i>s. 5</i>
3.1. Terrengbeskrivelse	s. 5
3.2. Objektbeskrivelse før utgraving	s. 6
<i>4. Tidsrom og deltagere</i>	<i>s. 6</i>
4.1. Gjennomføring, værforhold og tidsbruk	s. 6
<i>5. Metode</i>	<i>s. 6</i>
5.1. Geofysisk undersøkelse med magnetometer	s. 6
5.2. Graveteknisk metode	s. 8
5.3. Dokumentasjon	s. 8
5.4. Vitenskapelige prøver	s. 8
5.5. Utgravingens forløp	s. 9
<i>6. Funnfordeling og kildekritiske forhold</i>	<i>s. 9</i>
6.1. Horisontal og vertikal funnfordeling	s. 9
<i>7. Funnmaterialet</i>	<i>s. 9</i>
<i>8. Beskrivelse av anlegg/strukturer</i>	<i>s. 9</i>
8.1. Kokegroper	s. 9
<i>9. Naturvitenskapelig materiale</i>	<i>s. 12</i>
9.1. C-14 Prøvemateriale	s. 12
<i>10. Tolkning av lokalteten i lys av strukturer og funn</i>	<i>s. 12</i>
<i>11. Litteratur</i>	<i>s. 14</i>
<i>12. Vedlegg</i>	<i>s. 15</i>

1. Sammendrag

I denne rapporten fremlegges resultatene fra Arkeologisk museum, Universitetet i Stavanger sin undersøkelse av et aktivitetsområde på Fjelltuveien, Nedre Fjelde 44/7 i Strand kommune, september 2009. Bakgrunnen for planen er omregulering av området fra dyrket mark til bolig/friluft. Utvikling av område vil ødelegge lokaliteten og Riksantikvaren har med bakgrunn i dette fattet et dispensasjonsvedtak med vilkår om at lokaliteten først blir arkeologisk undersøkt. Undersøkelsen ble gjennomført i tidsrommet 14.09.09 – 25.09.09 av feltleder Krister Scheie Eilertsen og feltassistent Will Davies. Det ble avdekket flere strukturer ved undersøkelsen, hvorav fire ble, etter nærmere undersøkelse, tolket som kokegroper. Kokegroper er strukturer som er vanlige å finne i tilknytning til bosetning og aktivitetsområder. Strukturene kan mest sannsynlig dateres til jernalder. Kullprøver er sendt til C14 datering ved NTNU, og vil med all sannsynlighet bekrefte strukturenes antatte alder.

Figur 1: Områdets beliggenhet

2. Innledning

2.1. Beliggenhet

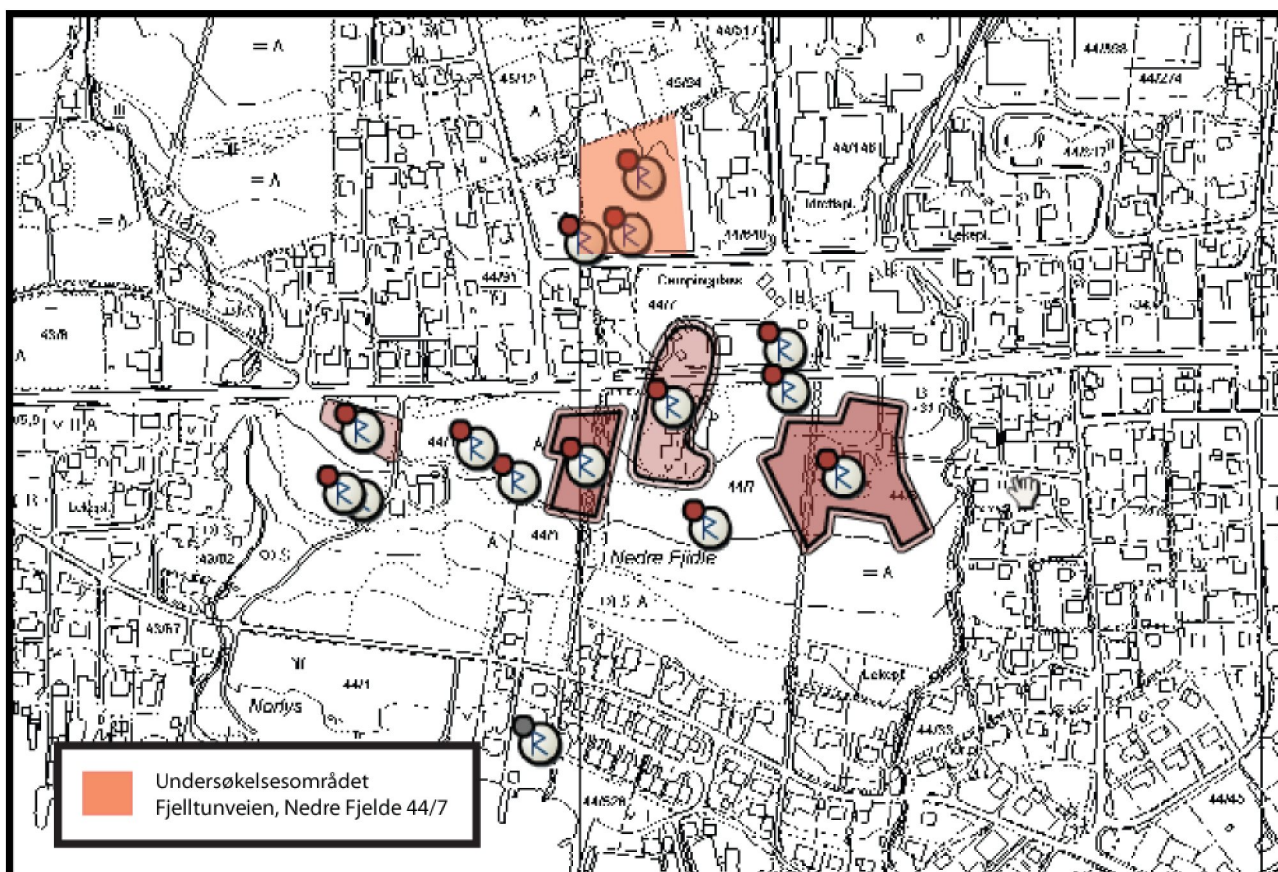
Planområdet ligger i nord- vestlig ytterkant av Jørpeland sentrum i Strand kommune. I sørlig kant av området går Fjelltuveien i øst- vestgående retning. Ca. 100m sør for Fjelltuveien går Ryfylkeveien (R13) parallelt i øst vestgående retning. Like øst for området ligger Fjelltuveien banehage, mens områdene nord og øst for planområdet er boligområder (se figur 1).

2.2. Bakgrunn for undersøkelsen

På bakgrunn av Strand kommunes reguleringsplan for boliger/friluft på gården Nedre Fjelde 44/7 ble det tilrådet av Riksantikvaren at en arkeologisk undersøkelse av området var nødvendig i forkant av omreguleringen av området. I 2006 foretok Rogaland fylkeskommune arkeologiske registreringer i området. Det ble under denne undersøkelsen påvist et gravminne, av typen langrøys, og tre kokegroper innenfor planområdet. Med utgangspunkt i registreringene ble tilrådingen om arkeologiske undersøkelser gitt av Riksantikvaren.

2.3. Registrerte kulturminner i området

Det var tidligere registrert tre enkeltminner innenfor planområdet. To av enkeltminnene var kokegroper som skulle undersøkes ved denne gravingen (Askeladden id: 113130, og 113131). Det siste enkeltminnet er en langrøys som ligger i sørvestlig kant av planområdet (Askeladden id: 113126). Langrøysen inngikk ikke i undersøkelsen. En sikringszone på 5 meter ble holdt under avdekkingen av området.

Figur 2: oversikt over undersøkelsesområdet og tidligere registrerte kulturminner

Sør for undersøkelsesområdet, og spesielt like sør for Ryfylkeveien ligger en ansamling av tidligere registrerte kulturminner (se figur 2). Flere av disse områdene er bosetningsspor som ble registrert av Rogaland fylkeskommune i 1999 under et større registreringsprosjekt (Askeladden id: 113344, 113347, 113349, 113350, 113352, 113353, 113359). Anleggsporene som ble registrert består stort sett av stolpehull og kokegroper, samt noen ildsteder og en veggroft. I tillegg til dette er det også, i samme område, registrert en rekke enkeltminner ved tidligere anledninger. Blant annet flere gravminner og en kjøkkenmødding/aktivitetsområde (Askeladden id:

34911, 34909, 34910). En av de nevnte gravhaugene er av en svært dominerende karakter (Askeladden id: 34910). Den har en diameter på 35m og en høyde på 3 meter og ligger ca 50 meter sør for undersøkelsesområdet. Alle de nevnte kulturminnene ligger i avstand ca 50 – 300 meter sørvest, sør og sørøst for planområdet (se figur 2).

2.4. Problemstillinger og formål med undersøkelsen

Målet med undersøkelsen var å få kartlagt aktivitetsområdets omfang, samt undersøke hvilken type aktivitet man kunne spore i dette området fra forhistorisk tid. Områdets potensial var stort. Med registrerte gravminner og aktivitetsområder like ved kunne man forvente å finne spor etter bosetning i form av stolpehull, kokegroper og muligens også graver. Ved å åpne utvalgte deler av området med gravemaskin var det ønskelig å få kontroll over den horisontale funn, og anleggsspredningen. I tillegg til å få en eventuell avgrensning på aktivitetsområdet.

3. Terrengbeskrivelse

3.1. Terrengbeskrivelse

Undersøkelsesområdet er preget av et småkupert terreng i dyrket mark. En morenerygg er tydelig i landskapet i den sørlige delen av planområdet. I øst vest gående retning, langs den sørlige grensen av undersøkelsesområdet går denne moreneryggen. Like nord for denne synker terrenget en til to meter. Fra den laveste delen av området stiger det svakt opp mot et mindre høydedrag i den nordøstlige delen av området. Dette høydedraget er på det høyeste ca. to meter høyere enn den laveste delen av området.

Figur 3: Terrengoversikt Fjelltunveien

3.2. Objektbeskrivelse før utgraving

Området som skulle undersøkes var dyrket mark brukt til forproduksjon. Da undersøkelsen skulle starte var gresset høyt og ikke slått på en stund. For ikke å ødelegge foret på åkeren ble grunneier kontaktet og foret ble høstet inn samme dag. I mellomtiden foretok vi den geofysiske undersøkelsen, fremdriften av prosjektet ble derfor ikke påvirket av dette.

De laveste delene av områdene var noe fuktige før avtorvingen startet. Noe som bekreftet antagelsen om at de små høydene i det kuperte landskapet var de mest potensielle i forhold til funn av strukturer og anleggsspor.

4. Tidsrom og deltagere

Undersøkelsen ble utført av feltleder Krister Scheie Eilertsen, og feltassistent Will Davies i et tidsrom på to uker, 14.09.09 – 25.09.09. Thomas Dalen fra entrepenørfirmaet Brødrene Jørmeland deltok som maskinfører den første uken, 14.09.09 – 19.09.09.

4.1. Gjennomføring, værforhold og tidsbruk

På grunn av tilgang til utstyr og personell var det mulig å gjennomføre en geofysisk undersøkelse. Dette ble gjort som et metodisk forsøk i forhold til flateavdekking, og tiltakshaver ble ikke belastet for utgifter forbundet med dette. Den geofysiske undersøkelsen ble gjennomført før avtorving av området ble igangsatt. Deretter ble ca 50 % av den ca. 3000m² store område avdekket ved hjelp av gravemaskin (se vedlegg 6). Etter at de prioriterte områdene var avdekket ble strukturer rensset frem og dokumentert.

Det var i utgangspunktet satt av tre uker til feltarbeidet ved denne undersøkelsen, men på grunn av liten funnmengde ble kun to av de tre ukene benyttet. Flateavdekking ved bruk av maskin tok en uke og fremrensing og dokumentering av strukturer tok en uke.

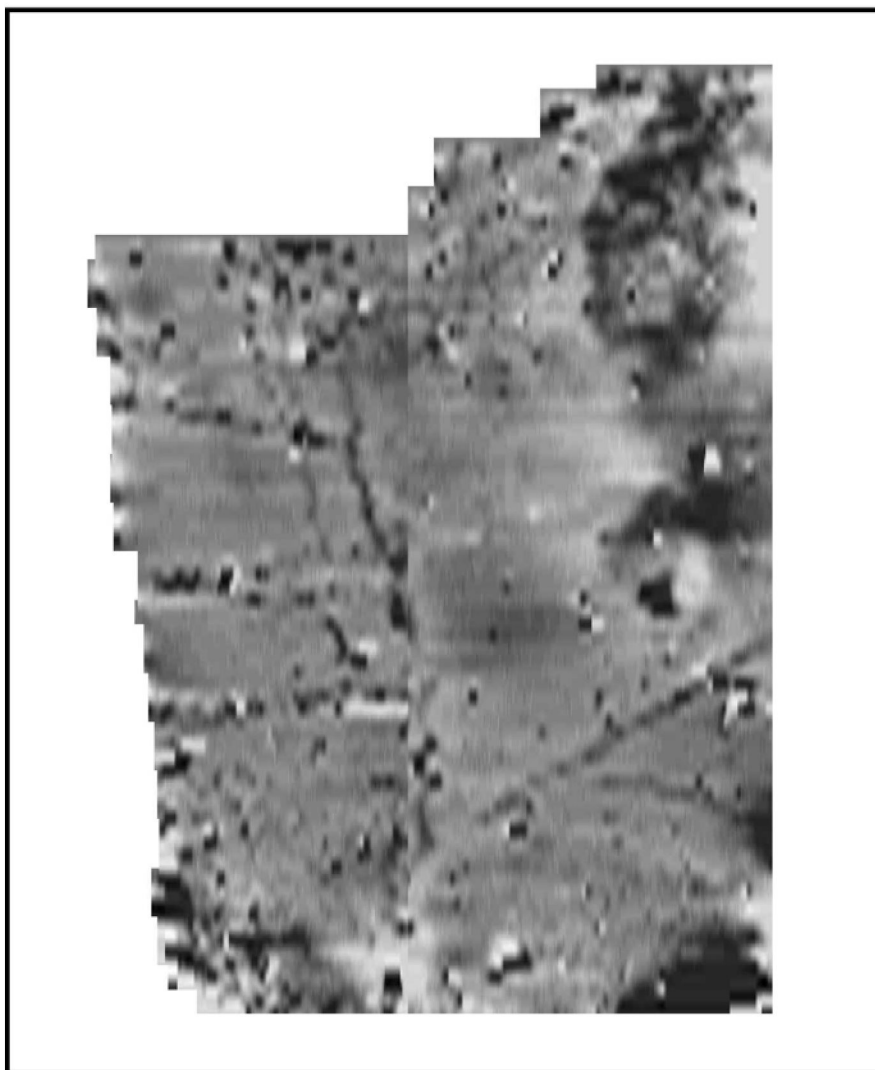
Bortsett fra et par dager med regnbyger var været stort sett preget av opphold. Arbeidets gang ble ikke påvirket av dette.

5. Metode

5.1. Geofysisk undersøkelse med magnetometer

Magnetometer er en passiv registreringsmåte som måler lokale kontraster i de vertikale komponentene av jordens magnetiske felt, skapt av variasjoner i materialene som ligger i undergrunnen. På en arkeologisk lokalitet kan kontraster mellom de magnetiske egenskaper av begravde strukturer, og den omkringliggende gjøre det mulig for metoden og oppdage dem. Metoden er særlig effektiv til å lokalisere grøfter, groper og store stolpehull som har vært fylt med brent, organisk materiale. Størrelsen på anlegg som kan bli oppdaget er vanligvis noe mindre enn 0,5 meter i bredden, som er i nærheten av utstyrets laveste grense, hvis feltforholdene ikke er gunstige. Hvis bakgrunnen er uregelmessig eller det er mye magnetisk forstyrrelse kan det være mesten umulig å skille ut mindre arkeologiske anlegg (Davies 2009).

Et Barington Grad 601-2 dual fluxgate gradiometer ble brukt. Dette består av et par 1 meter gradiometer sensorer plassert 1 meter fra hverandre. Gradiometer oppstillingen hjelper å redusere påvirkninger av magnetisk "bråk" fra overflaten. Utsturet blir båret over området som skal undersøkes, og en logger tar målinger i programmerte intervaller langs linjer markert på et midlertidig arbeidnettverk. Det er viktig at operatøren holder et jevnt tempo når linjene blir krysset, slik at målingene blir tatt akkurat på de riktige posisjonene (Davies 2009).

Figur 4: Resultatet av den geofysiske undersøkelsen, forstyrrelser og moderne dreneringsgrøfter synes som mørke striper eller flekker.

Resultatmessig ga den geofysiske undersøkelsen ikke det helt store utbyttet. Mye av grunnen til dette var undergrunnen som var grusholdig, og inneholdt en god del moderne forstyrrelser. En annen grunn var at området ikke inneholdt bosetningsspor i den grad man kunne ha forventet. Gjennomførelsen av undersøkelsen var allikevel nyttig i den forstand at den gir oss muligheten til å bli kjent med denne type metode, og med det avgjøre om bruken av metoden kan være nyttig i fremtiden ved andre arkeologiske undersøkelser. (se figur 4 og vedlegg 7).

5.2. Graveteknisk metode

Område ble avdekket ved bruk av maskinell flateavdekking. Maskinell flateavdekking innebærer at torv og det øverste matjordlaget blir fjernet ved hjelp av gravemaskin. Dybden på dette laget avhenger stort sett av pløedybden i området. Variasjoner i matjorddybde kan også skyldes variasjoner i lokal topografi. Under matjordlaget, i steril undergrunn, kan spor etter aktivitet i forhistorisk tid synes under de rette forholdene. Gravemaskinen bruker en skuff med en flat egg for ikke å skade de anleggssporene som eventuelt skulle dukke opp under matjordlaget. Ved denne undersøkelsen ble en maskin på 8,5 tonn benyttet.

Etter at torv og matjord er fjernet brukes krafse og graveskje til å bedre rense frem og synliggjør strukturer som er synlige nedgravinger i den sterile massen.

5.3. Dokumentasjon

Det ble fylt ut anleggsskjema for hver struktur som fremkom under undersøkelsen. Skjemaene inneholder informasjon om strukturens karakter, form, dybde og fyllmasse. I tillegg ble alle strukturer tegnet i 1:10 på anleggsskjemaene.

Lokaliteten ble tegnet i sin helhet i 1:200. Strukturer, avdekket område og snittretning ble inkludert på denne. I tillegg ble de mest markerte hellingene og dreneringsgrøfter inkludert. Den registrerte gravrøysen som ligger i det sørvestlige hjørnet av undersøkelsesområdet er også markert på tegningen (se vedlegg 6).

Fotografier ble tatt fortløpende, både av området før oppstart, under graving og ved undersøkelsens slutt. I tillegg ble det tatt dokumentasjonsbilder av strukturer, undergrunn og topografiske forhold. Det ble også tatt et antall arbeidsbilder.

Det ble målt inn to punkter langs den sørlige områdegrensen ved hjelp av GPS. Innmålingen ble utført av et lokalt firma på Jørpeland. Dette ble gjort for å ha muligheten til å kartfeste tegninger og resultatene fra den geofysiske undersøkelsen. Høyden over havet ble målt til i overkant av 38 m.o.h.

5.4. Vitenskapelige prøver

Fra de aktuelle strukturene som ble avdekket i løpet av undersøkelsen ble det tatt kullprøver. Prøvene ble tatt fra strukturens profil etter snitting. Det ble i alt samlet inn fem vitenskapelige prøver fra Fjelltunveien. Tre av de innsamlede prøvene er sendt til laboratoriet for radiologisk datering ved NTNU (se vedlegg 5 og tabell 1). Behandlingstiden for de radiologiske dateringene er for tiden så lang at det ikke lot seg gjøre å innlemme disse i denne innberetningen. Resultatene fra dateringene vil komme som et supplement til denne rapporten når resultatene foreligger.

Prøvene ble treartsbestemt på AM's naturvitenskapelige laboratorium av kjemiker Jon Amundsen (se vedlegg 4).

Prøvens merke	Prøvematerialet	Materialets art	Prøvens mengde	Klassifisering
2009/8/1(VP1)	Furu	Trekull fra kokegrop	0,1280	AMS
2009/8/2(VP2)	Bjørk	Trekull fra kokegrop	0,0941	AMS
2009/8/4(VP4)	Hassel	Trekull fra kokegrop	0,2380	AMS

Tabell 1: Oversikt over prøver sendt til radiologisk datering

5.5. Utgravingsens forløp

Undersøkellesområdet ble innledningsvis fotodokumentert og vurdert i forhold til hvor det virket hensiktsmessig å avtorve, og hvilke deler av området som eventuelt skulle nedprioriteres. Deretter ble den geofysiske undersøkelsen gjennomført. Innsamling av denne type data tok ca. en halv dag. Da dette var fullført ble maskinell flateavdekking igangsatt. Den sørligste delen av området ble åpnet først (Felt B). Denne delen av området ligger på en morenerygg og ble sett på som den delen av området som hadde det største potensialet for funn av anleggs- og aktivitetsspor. Videre ble området i nord- øst (Felt C), fulgt av området i nord- vest (Felt A) avtorvet.

Strukturene som kom frem under avtorving ble rensert frem og markert før hele feltet ble tegnet i sin helhet i 1:200. Videre ble 14 mulige strukturer snittet. Det ble fylt ut anleggsskjema for samtlige hvor de ble beskrevet og tegnet i plan og profil i målestokk 1:10. Alle strukturer ble også fotodokumentert fortløpende. Ti av strukturene ble avskrevet og fire ble tolket som kokegroper. Det ble deretter samlet inn kullprøver fra de fem kokegropernes profiler. Avslutningsvis ble feltet fotografert som ferdig undersøkt.

6. Funnfordelling og kildekritiske forhold

6.1. Horisontal og vertikal funnfordelling

Området ble bare avdekket i et nivå. En vertikal funnfordeling vær derfor ikke tilstedeværende. Den horisontale funnfordelingen avgrensers seg naturlig til de små høydedragene som er dannet av den øst vest gående moreneryggen i sørlig del av området, og et mindre høydedrag i den nordøstlige delen av området. En kokegrop ble avdekket i den nord- østlig delen av området, kalt felt C, og tre kokegroper ble avdekket i den sørlige delen av området, kalt felt B (se vedlegg 6).

6.2. Kildekritiske forhold

Det var tydelig at området hadde blitt utsatt for moderne kultivering i nyere tid. Dette tydeliggjorde seg stort sett i form av dreneringsgrøfter, og sannsynligvis også noe avsviing og rotbranner. Det ser ut til at det på et tidspunkt har gått et elveleie gjennom den sentrale delen av undersøkelsesområdet i nord- sør gående retning (se vedlegg 6). flere dreneringsgrøfter var også synlige under torven, de fleste av disse gikk inn mot elveleiet i sentrum.

7. Funnmaterialet

Det ble ikke gjort noen gjenstandsfunn ved den arkeologiske undersøkelsen på Fjelltunveien. Derimot ble det avdekket 14 mulige strukturer som ble nærmere undersøkt. Fire av disse ble tolket som kokegroper, mens de fleste andre ble avskrevet.

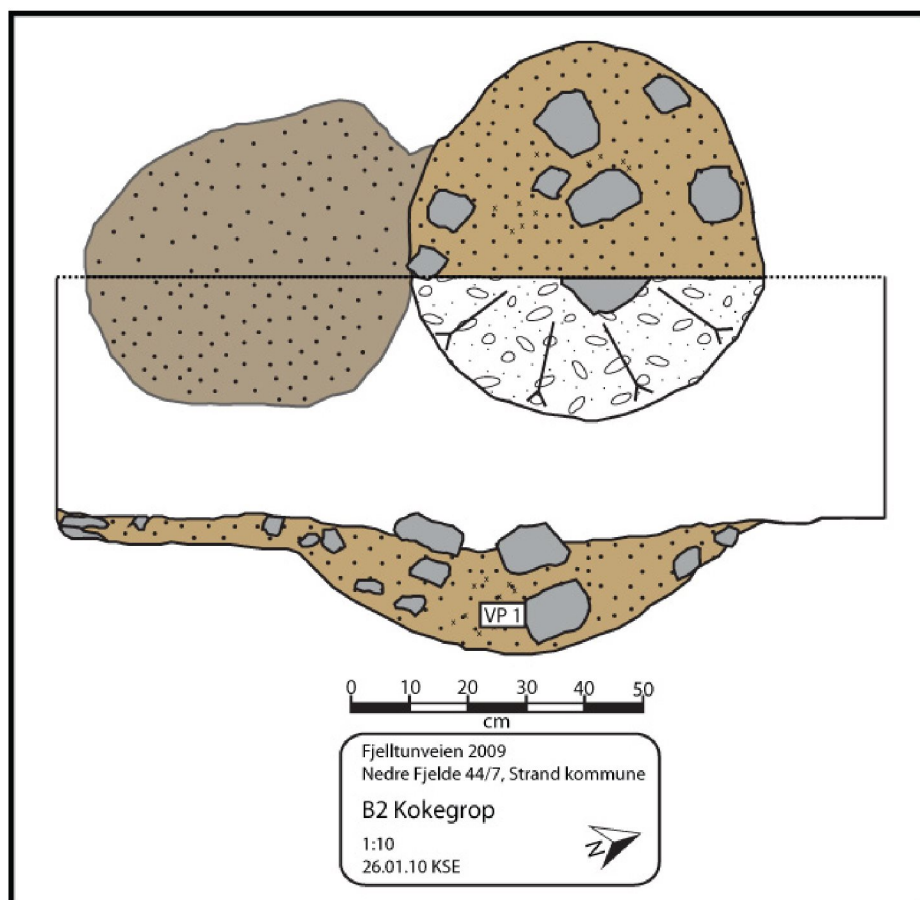
8. Beskrivelse av anlegg/strukturer

8.1. Kokegroper

Det ble til sammen avdekket og undersøkt 14 strukturer på feltet ved Fjelltunveien. 10 av de undersøkte strukturene ble imidlertid avskrevet som moderne forstyrrelser etter snitting. De fire strukturene som vil bli behandlet her var alle kokegroper. Tre av de fire kokegropene ble avdekket i det område som har fått navnet felt B (se figur 6). Strukturene ble gitt navnene B2, B5, B6 og C3.

B2 Kokegrop

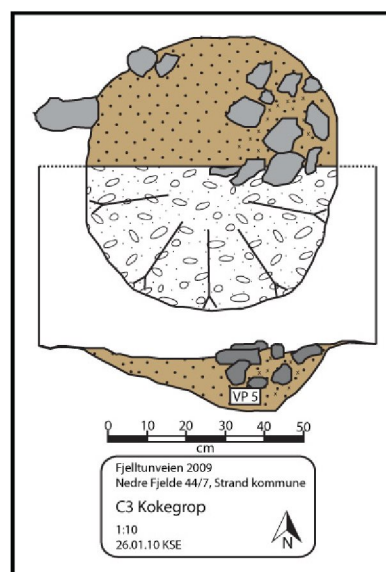
Strukturen har en sirkulær form i plan og er 75x60 cm stor. Fyllmassen er mørk kullholdig jord i en ellers lys brun mot gul meget grusholdig undergrunn. Kokegropen inneholder en god del skjørbrent stein. Nedgravingens sider i profil er skrånende, med en avrundet bunn. Strukturen er ca 20 cm dyp på det dypeste. Det ble tatt en kullprøve fra strukturens profil, VP1. Kokegropen er lokalisert i den sørlige kant av felt B på en mindre øst- vest gående morenerygg (se vedlegg 6 og figur 5). I sørlig kant av kokegropen synes det som tolkes som en utkasthaug, den er ca 5 cm dyp, har loddrette sidekanter i profil og en vannrett bunn.

Figur 5: Kokegrop B2 i plan og profil

C3 Kokegrop

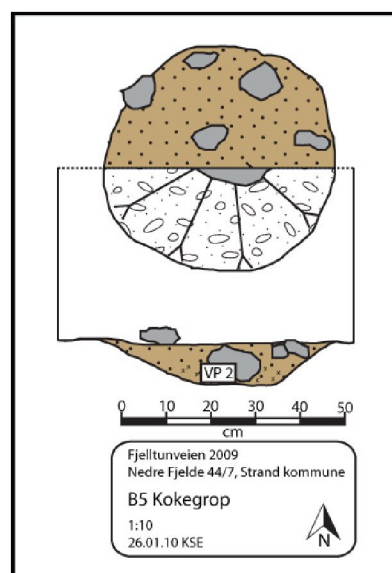
Strukturen har en sirkulær form i plan og er 70x65 cm stor. Fyllmassen er mørk kullholdig jord i en ellers lys brun mot gul meget grusholdig undergrunn. Kokegropen inneholder en god del skjørbrent stein. Nedgravingsens sider i profil er skrånende, med en avrundet bunn. Strukturen er ca 15 cm dyp på det dypeste. Det ble tatt en kullprøve fra strukturens profil, VP5. Kokegropen er lokalisert i den sørlige delen av felt C i en svakt skrånende bakke (se vedlegg 6 og figur 6).

Figur 6: Kokegrop C3 i plan og profil

B5 Kokegrop

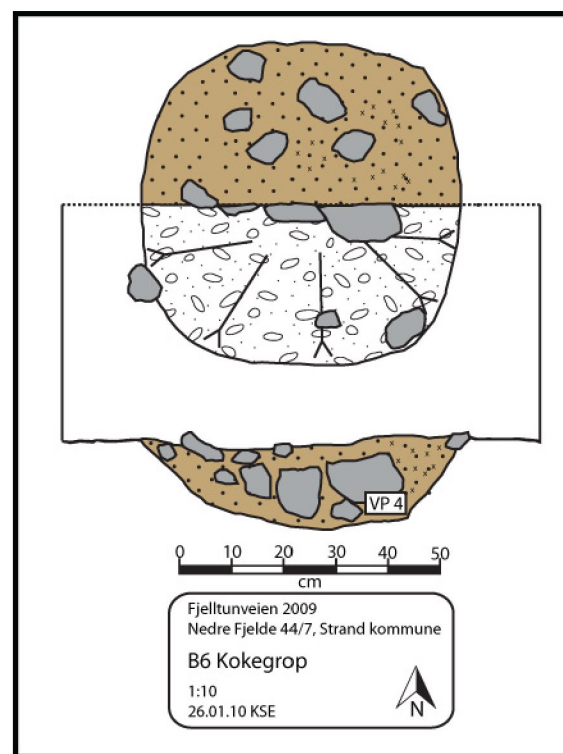
Strukturen har en sirkulær form i plan og er 50x50 cm stor. Fyllmassen er mørk kullholdig jord i en ellers lys brun mot gul meget grusholdig undergrunn. Kokegropen inneholder en god del skjørbrent stein. Nedgravingsens sider i profil er skrånende, med en avrundet bunn. Strukturen er ca 11 cm dyp på det dypeste. Det ble tatt en kullprøve fra strukturens profil, VP2. Kokegropen er lokalisert i den sørlige kant av felt B på en mindre øst- vest gående morenerygg. I det sør- østlige hjørnet av undersøkelsesområdet (se vedlegg 6 og figur 7).

Figur 7: Kokegrop B5 i plan og profil

B6 Kokegrop

Strukturen har en sirkulær form i plan og er 60x60 cm stor. Fyllmassen består av mørk kullholdig jord i en ellers lys brun mot gul meget grusholdig undergrunn. Kokegropen inneholder en god del skjørbrønt stein. Nedgravingsens sider i profil er skrånende, med en noe ujevn avrundet bunn. Strukturen er ca 15 cm dyp på det dypeste. Det ble tatt en kullprøve fra strukturens profil, VP4. Kokegropen er lokalisert i den sørlige kanten av felt B på en mindre øst- vest gående morenerygg. I den sør- østlige delen av undersøkelsesområdet (se vedlegg 6 og figur 8).

Figur 8: Kokegrop B6 i plan og profil

9. Naturvitenskapelig materiale

9.1. C-14 Prøvemateriale

Det ble samlet inn naturvitenskapelige prøver i form av kullprøver til C-14 datering fra de strukturene som hadde et potensielt daterbart materiale. Det ble til sammen samlet inn fem kullprøver fra fem forskjellige strukturer. Fire av de fem viste seg å inneholde daterbart materiale. Treartsbestemmelse ble utført av kjemiker Jon Amundsen ved laboratoriet ved Arkeologisk museum (se vedlegg 4).

10. Tolkning av lokaliteten i lys av strukturer og funn

Strukturene avdekket ved den arkeologiske undersøkelsen på Fjelltunveien var ensidig. Dog sett i lys av registrerte kulturminner i umiddelbar nærhet ikke uvanlig. Gravminner og bosetningsspor er ofte knyttet til det som kalles kokegropfelt, og denne lokaliteten er et eksempel på dette. Sett i lys av lokaltopografien kan man også si at dette er en ganske typisk situasjon. Det er sannsynlig at området har inneholdt et våt- område og muligens også et mindre elveleie som har gått i retning nord sør. At man finner kokegrop og ildsteder i utkanten av bosetningsspor og i tilknytning til denne type topografi er relativt vanlig. Området har med all sannsynlighet fungert som et område for tilberedning av mat o.l, i forlengelsen av et hovedområde for bosetning.

Kokegroper er strukturer som finnes i tilknytning til bosetning i en lang tidsperiode. Denne typen anlegg opptrer både i steinalder, bronsealder og jernalder. Resultater fra C14 dateringer foreligger enda ikke, og det vil ut i fra dette være vanskelig å gi lokaliteten en nøyaktig alder. Det man imidlertid kan gjøre er å se på lokaliteten i lys av synlige og usynlige kulturminner i nærområdet, og ut i fra dette gi en antatt datering til jernalder.

Stavanger 09.02.10

.....

Krister Scheie Eilertsen

1.1. Litteratur

Amundsen, J. 2008. Rapport om Vedartsbestemmelse av trekull fra Fjelltunveien, Nedre Fjelde, gnr. 44, bnr. 7, Strand kommune. Intern rapport, Arkeologisk museum i Stavanger, Stavanger.

Davies, W. 2009. Geofysiske undersøkelser. Sørbø, gnr. 45, Sandnes kommune. Ark Geofysikk rapport nummer 06/2009. Stavanger.

Olsen, M. 2006. Rapport fra kulturhistorisk synfaring/registrering. Nedre Fjelde, gnr. 44/7, Strand kommune (Fjelltunveien). Intern rapport Rogaland fylkeskommune. Stavanger

Fornminner i Rogaland 8, 1980. Rapport om topografisk- arkeologisk registrering for Økonomisk Kartverk; Strand, gnr. 36-69. Arkeologisk museum i Stavanger. Stavanger.

12. Vedlegg

- 1.** *FOTOLISTE*
- 2.** *LISTE OVER TEGNINGER*
- 3.** *LISTE OVER VITENSKAPELIGE PRØVER*
- 4.** *RAPPORT VEDARTSBESTEMMELSE*
- 5.** *SØKNADER C14 TIL NTNU*
- 6.** *OVERSIKTSKART OVER LOKALITET MED STRUKTURER OG AVDEKKET OMRÅDE*
- 7.** *OVERSIKTSKART OVER LOKALITET MED STRUKTURER OG AVDEKKET OMRÅDE, MED RESULTATER FRA
DE GEOFYSISKE UNDERSØKELSENE OG MODERNE FORSTYRRELSER*

Universitetet
i Stavanger

Arkeologisk museum

FOTOLISTE _FJELLTUNVEIEN, STRAND KOMMUNE

<u>Oppdrag:</u> Undersøkelse av aktivitetsområde, Fjelltunveien		Forminnets art: Aktivitetsområde, jernalder		År: 2009	Forminnenr./ID-nr.:		Aks.nr.: 2009/8	Musnr.: S12552
<u>Fotograf:</u> Krister Scheie Eilertsen , Will Davies		Brevjournalnr.: 2006/536	<u>FU-saknr:</u>		Flyfotoregnr.:		Datering: jernalder	
<u>AmS ansv:</u> Helge Sørheim		<u>Film nr:</u>	Digital_X	<u>Dias</u> ☐	<u>Kommune:</u> Strand	<u>Gård:</u> Nedre Fjelde	<u>Gnr.:</u> 44	<u>Bnr:</u> 7
<u>AmS arkivnr</u>	<u>Bildernr</u>	<u>Dato</u>	<u>UTM</u>	<u>Kartblad</u>	<u>Retn.mot</u>	<u>Motiv</u>	<u>UDK-nr</u>	
Sf 90603	1	14.09.09 KSE				Oversiksbilde over området for oppstart		
Sf 90604	2	14.09.09 KSE				Oversiksbilde over området for oppstart		
Sf 90605	3	14.09.09 KSE				Oversiksbilde over området for oppstart		
Sf 90606	4	14.09.09 KSE				Oversiksbilde over området for oppstart		
Sf 90607	5	14.09.09 KSE				Oversiksbilde over området for oppstart		
Sf 90608	6	14.09.09 KSE				Oversiksbilde over området for oppstart		
Sf 90609	7	14.09.09 KSE				Oversiksbilde over området for oppstart		

<u>Oppdrag:</u> Undersøkelse av aktivitetsområde, Fjelltunveien		Forminnets art: Aktivitetsområde, jernalder		År: 2009	Forminnenr./ID-nr.:		Aks.nr.: 2009/8	Musnr.: S12552
<u>Fotograf:</u> Krister Scheie Eilertsen , Will Davies		Brevjournalnr.: 2006/536	FU-saknr.:		Flyfotoregnr.:		Datering: jernalder	
<u>AmS ansv:</u> Helge Sørheim		<u>Film nr.:</u>	Digital_X	<u>Dias</u> ☐	<u>Kommune:</u> Strand	Gård: Nedre Fjelde	Gnr.: 44	<u>Bnr:</u> 7
<u>AmS arkivnr</u>	<u>Bildernr</u>	<u>Dato</u>	<u>UTM</u>	<u>Kartblad</u>	<u>Retn.mot</u>	<u>Motiv</u>	<u>UDK-nr</u>	
Sf 90610	8	14.09.09 KSE				Oversiksbilde over området før oppstart		
Sf 90611	9	14.09.09 KSE				Oversiksbilde over området før oppstart		
Sf 90612	10	14.09.09 KSE				Oversiksbilde over området før oppstart		
Sf 90613	11	14.09.09 KSE				Oversiksbilde over området før oppstart		
Sf 90614	12	14.09.09 KSE				Oversiksbilde over området før oppstart		
Sf 90615	13	14.09.09 KSE				Oversiksbilde over området før oppstart		
Sf 90616	14	14.09.09 KSE				Will Davis med georadar		
Sf 90617	15	14.09.09 KSE			NV	Arbeidsbilde		
Sf 90618	16	15.09.09 KSE			NV	Arbeidsbilde		
Sf 90619	17	15.09.09 KSE			NV	Kokegrop A1		
Sf 90620	18	15.09.09 KSE			N	Kokegrop A1		
Sf 90621	19	15.09.09 KSE			Ø	Arbeidsbilde		

<u>Oppdrag:</u> Undersøkelse av aktivitetssområde, Fjelltunveien		Forminnets art: Aktivitetssområde, jernalder		År: 2009	Forminnenr./ID-nr.:		Aks.nr.: 2009/8	Musnr.: S12552
<u>Fotograf:</u> Krister Scheie Eilertsen , Will Davies		Brevjournalnr.: 2006/536	FU-saknr.:		Flyfotoregnr.:		Datering: jernalder	
<u>AmS ansv:</u> Helge Sørheim		<u>Film nr.:</u>	Digital_X	<u>Dias</u> ☐	<u>Kommune:</u> Strand		Gård: Nedre Fjelde	Gnr.: 44 <u>Bnr:</u> 7
<u>AmS arkivnr</u>	<u>Bildernr</u>	<u>Dato</u>	<u>UTM</u>	<u>Kartblad</u>	<u>Retn.mot</u>	<u>Motiv</u>	<u>UDK-nr</u>	
Sf 90622	20	15.09.09 KSE			Ø	Arbeidsbilde		
Sf 90623	21	15.09.09 KSE			Ø	Arbeidsbilde		
Sf 90624	22	16.09.09 KSE			SV	Arbeidsbilde		
Sf 90625	23	16.09.09 KSE			S	Arbeidsbilde		
Sf 90626	24	16.09.09 KSE			S	Arbeidsbilde		
Sf 90627	25	16.09.09 KSE			N	Arbeidsbilde		
Sf 90628	26	16.09.09 KSE			N	Arbeidsbilde		
Sf 90629	27	22.09.09 KSE			N	A1 mulig stolpe, plan		
Sf 90630	28	22.09.09 KSE			N	A1 mulig stolpe, plan		
Sf 90631	29	22.09.09 WD			N	A2 plan mulig stolpe		
Sf 90632	30	22.09.09 WD			N	A2 plan mulig stolpe		
Sf 90633	31	22.09.09 KSE			N	A1 profil		

<u>Oppdrag:</u> Undersøkelse av aktivitetssområde, Fjelltunveien		Forminnets art: Aktivitetssområde, jernalder		År: 2009	Forminnenr./ID-nr.:		Aks.nr.: 2009/8	Musnr.: S12552
<u>Fotograf:</u> Krister Scheie Eilertsen , Will Davies		Brevjournalnr.: 2006/536		FU-saknr.:		Flyfotoregnr.:		Datering: jernalder
<u>AmS ansv:</u> Helge Sørheim		<u>Film nr.:</u>	Digital_X	<u>Dias</u> ☐	<u>Kommune:</u> Strand		Gård: Nedre Fjelde	Gnr.: 44 <u>Bnr:</u> 7
<u>AmS arkivnr</u>	<u>Bildernr</u>	<u>Dato</u>	<u>UTM</u>	<u>Kartblad</u>	<u>Retn.mot</u>	<u>Motiv</u>	<u>UDK-nr</u>	
Sf 90634	32	22.09.09 WD			N	A2 profil		
Sf 90635	33	22.09.09 WD			N	A2 profil		
Sf 90636	34	22.09.09 WD			N	A3 plan mulig stolpe		
Sf 90637	35	22.09.09 WD			N	A3 plan mulig stolpe		
Sf 90638	36	22.09.09 KSE			N	A4 plan mulig stolpe		
Sf 90639	37	22.09.09 KSE			N	A4 profil		
Sf 90640	38	22.09.09 WD			V	B2 mulig kokegrop		
Sf 90641	39	22.09.09 WD			Ø	B2 mulig kokegrop		
Sf 90642	40	22.09.09 KSE			V	B1 profil		
Sf 90643	41	22.09.09 WD			V	B2 profil		
Sf 90644	42	22.09.09 WD			V	B2 profil		
Sf 90645	43	22.09.09 WD			V	B2 profil med posisjon av VP1		

<u>Oppdrag:</u> Undersøkelse av aktivitetssområde, Fjelltunveien		Forminnets art: Aktivitetssområde, jernalder		År: 2009	Forminnenr./ID-nr.:		Aks.nr.: 2009/8	Musnr.: S12552
<u>Fotograf:</u> Krister Scheie Eilertsen , Will Davies		Brevjournalnr.: 2006/536	FU-saknr.:		Flyfotoregnr.:		Datering: jernalder	
<u>AmS ansv:</u> Helge Sørheim		<u>Film nr.:</u>	Digital_X	<u>Dias</u> ☐	<u>Kommune:</u> Strand	Gård: Nedre Fjelde	Gnr.: 44	<u>Bnr:</u> 7
<u>AmS arkivnr</u>	<u>Bildernr</u>	<u>Dato</u>	<u>UTM</u>	<u>Kartblad</u>	<u>Retn.mot</u>	<u>Motiv</u>	<u>UDK-nr</u>	
Sf 90646	44	22.09.09 WD			V	B2 profil med posisjon av VP1		
Sf 90647	45	22.09.09 WD			N	B5 plan mulig kokegrop/ildsted		
Sf 90648	46	22.09.09 WD			N	B5 plan mulig kokegrop/ildsted		
Sf 90649	47	22.09.09 WD			N	B5 profil mulig kokegrop/ildsted		
Sf 90650	48	22.09.09 WD			N	B5 profil mulig kokegrop/ildsted		
Sf 90651	49	22.09.09 KSE			V	B3 mulig kokegrop, plan		
Sf 90652	50	22.09.09 WD			N	B5 med posisjon av VP2		
Sf 90653	51	22.09.09 KSE			V	B3 profil		
Sf 90654	52	22.09.09 WD			N	B6 plan, mulig kokegrop		
Sf 90655	53	22.09.09 WD			N	B6 plan, mulig kokegrop		
Sf 90656	54	22.09.09 KSE			V	B7 plan, mulig stolpehull		
Sf 90657	55	22.09.09 KSE				Sigd som besøkende viste frem		

<u>Oppdrag:</u> Undersøkelse av aktivitetsområde, Fjelltunveien		Forminnets art: Aktivitetsområde, jernalder		År: 2009	Forminnenr./ID-nr.:		Aks.nr.: 2009/8	Musnr.: S12552
<u>Fotograf:</u> Krister Scheie Eilertsen , Will Davies		Brevjournalnr.: 2006/536	FU-saknr.:		Flyfotoregnr.:		Datering: jernalder	
<u>AmS ansv:</u> Helge Sørheim		<u>Film nr.:</u>	Digital_X	<u>Dias</u> ☐	<u>Kommune:</u> Strand	Gård: Nedre Fjelde	Gnr.: 44	<u>Bnr:</u> 7
<u>AmS arkivnr</u>	<u>Bildernr</u>	<u>Dato</u>	<u>UTM</u>	<u>Kartblad</u>	<u>Retn.mot</u>	<u>Motiv</u>	<u>UDK-nr</u>	
Sf 90658	56	22.09.09 KSE				Sigd som besøkende viste frem		
Sf 90659	57	22.09.09 KSE				Sigd som besøkende viste frem		
Sf 90660	58	22.09.09 WD			N	B6 profil		
Sf 90661	59	22.09.09 WD			N	B6 profil		
Sf 90662	60	22.09.09 WD			N	B6 profil med VP4		
Sf 90663	61	23.09.09 KSE			V	B7 profil		
Sf 90664	62	23.09.09 KSE			SV	Oversikt/arbeidsbilde		
Sf 90665	63	23.09.09 KSE			SV	Oversikt/arbeidsbilde		
Sf 90666	64	23.09.09 KSE			SV	Oversikt/arbeidsbilde		
Sf 90667	65	23.09.09 KSE			S	Oversikt/arbeidsbilde		
Sf 90668	66	23.09.09 KSE			S	Oversikt/arbeidsbilde		
Sf 90669	67	23.09.09 WD			N	Plan C1 mulig stolpehull		

<u>Oppdrag:</u> Undersøkelse av aktivitetssområde, Fjelltunveien		Forminnets art: Aktivitetssområde, jernalder		År: 2009	Forminnenr./ID-nr.:		Aks.nr.: 2009/8	Musnr.: S12552
<u>Fotograf:</u> Krister Scheie Eilertsen , Will Davies		Brevjournalnr.: 2006/536	FU-saknr.:		Flyfotoregnr.:		Datering: jernalder	
<u>AmS ansv:</u> Helge Sørheim		<u>Film nr.:</u>	Digital_X	<u>Dias</u> ☐	<u>Kommune:</u> Strand	Gård: Nedre Fjelde	Gnr.: 44	<u>Bnr:</u> 7
<u>AmS arkivnr</u>	<u>Bildernr</u>	<u>Dato</u>	<u>UTM</u>	<u>Kartblad</u>	<u>Retn.mot</u>	<u>Motiv</u>	<u>UDK-nr</u>	
Sf 90670	68	23.09.09 WD			N	Plan C1 mulig stolpehull		
Sf 90671	69	23.09.09 KSE			NØ	C2, plan mulig stolpehull		
Sf 90672	70	23.09.09 WD			N	C3 , plan mulig ildsted		
Sf 90673	71	23.09.09 WD			S	C3 , plan mulig ildsted		
Sf 90674	72	23.09.09 WD			N	C3, profil		
Sf 90675	73	23.09.09 WD			N	C3, profil		
Sf 90676	74	23.09.09 WD			N	C3 profil med VP5		
Sf 90677	75	23.09.09 WD				Oversiktsbilder over feltet, avslutning		
Sf 90678	76	23.09.09 WD				Oversiktsbilder over feltet, avslutning		
Sf 90679	77	23.09.09 WD				Oversiktsbilder over feltet, avslutning		
Sf 90680	78	23.09.09 WD				Oversiktsbilder over feltet, avslutning		
Sf 90681	79	23.09.09 WD				Oversiktsbilder over feltet, avslutning		

<u>Oppdrag:</u> Undersøkelse av aktivitetsområde, Fjelltunveien		Forminnets art: Aktivitetsområde, jernalder		År: 2009	Forminnenr./ID-nr.:		Aks.nr.: 2009/8	Musnr.: S12552
<u>Fotograf:</u> Krister Scheie Eilertsen , Will Davies		Brevjournalnr.: 2006/536	FU-saknr.:		Flyfotoregnr.:		Datering: jernalder	
<u>AmS ansv:</u> Helge Sørheim		<u>Film nr.:</u>	Digital_X	Dias ☐	<u>Kommune:</u> Strand	Gård: Nedre Fjelde	Gnr.: 44	Bnr: 7
<u>AmS arkivnr</u>	<u>Bildernr</u>	<u>Dato</u>	<u>UTM</u>	<u>Kartblad</u>	<u>Retn.mot</u>	<u>Motiv</u>	<u>UDK-nr</u>	
Sf 90682	80	23.09.09 WD				Oversiktsbilder over feltet, avslutning		
Sf 90683	81	23.09.09 WD				Oversiktsbilder over feltet, avslutning		
Sf 90684	82	23.09.09 WD				Oversiktsbilder over feltet, avslutning		
Sf 90685	83	23.09.09 WD				Oversiktsbilder over feltet, avslutning		
Sf 90686	84	23.09.09 WD				Oversiktsbilder over feltet, avslutning		
Sf 90687	85	23.09.09 WD				Oversiktsbilder over feltet, avslutning		
Sf 90688	86	23.09.09 WD				Oversiktsbilder over feltet, avslutning		
Sf 90689	87	23.09.09 WD				Oversiktsbilder over feltet, avslutning		
Sf 90690	88	23.09.09 WD				Oversiktsbilder over feltet, avslutning		
Sf 90691	89	23.09.09 WD				Oversiktsbilder over feltet, avslutning		

TEGNINGLISTE BARKA, STRAND KOMMUNE

Oppdrag: Tegninger fra undersøkelse av aktivitetsområde ved fjelltunveien				Aks.nr: 2010/6	Musnr:
Tegner: Krister Scheie Eilertsen og Will Davies			Datering		
AM ansv: Helge Sørheim	Kommune: Strand		Gård: Nedre Fjelde	Gnr: 44	Bnr: 7
AM arkivnr:	Tegning nr:	Dato/sign:	Motiv:		
	1	22.09.09 KSE/WD	Situasjonstegning av lokaliteten 1/4		
	2	22.09.09 KSE/WD	Situasjonstegning av lokaliteten 2/4		
	3	22.09.09 KSE/WD	Situasjonstegning av lokaliteten 3/4		
	4	22.09.09 KSE/WD	Situasjonstegning av lokaliteten 4/4		

PRØVELISTE FJELLTUNVEIEN, STRAND KOMMUNE

Prøve nr:	Prøvens art:	Tatt ut:	Koordinat/Anlegg:	Dybde/lag:	Nat.vit.j.nr:	Dato:	Sign:
1	Kull	Profil	Anlegg		2009/08-1		
2	Kull	Profil	Anlegg		2009/08-2		
3	Kull	Profil	Anlegg		2009/08-3		
4	Kull	Profil	Anlegg		2009/08-4		
5	Kull	Profil	Anlegg		2009/08-5		

(A) = Åpen, kan bestilles fra Universitetet i Stavanger / Arkeologisk museum
(B) = Begrenset distribusjon
(C) = Kan ikke utleveres

VEDLEGG 4

Vedartsbestemmelse av
trekull fra Fjelltunveien,
Nedre Fjelde, gnr. 44, bnr.
7, Strand kommune

Jon Erik S. Amundsen

AM saksnummer: 2006/287
Journalnummer:

Dato: 08.12.2009
Sidetall: 4
Opplag: 1

Oppdragsgiver: AM

Stikkord: vedartsbestemmelse, trekull, radiokarbondatering

Universitetet
i Stavanger

Arkeologisk museum

Oppdragsrapport 2009/33
Universitetet i Stavanger,
Arkeologisk museum,
Avdeling for fornminnevern

Utgiver:
Universitetet i Stavanger
Arkeologisk museum
4002 STAVANGER
Tel.: 51 83 31 00
Fax: 51 84 61 99
E-post: post-am@uis.no

Stavanger 2009

Vedartsbestemmelse av trekull fra Fjelltunveien, Nedre Fjelde, gnr. 44 bnr. 7 Strand kommune

Jon Erik Amundsen

Artsbestemmelse av trekull fra strukturer ved Fjelltunveien, Nedre Fjelde, gnr. 44, bnr. 7, Strand kommune, Rogaland

Nat.vit nr: 2009/08

Jon Amundsen

Innhold

Innledning.....	3
Prøvene.....	4
Treverkets forfatning.....	4
Instrumenter benyttet til analyse	4
Resultater.....	4
Litteratur og kilder	4

Innledning

I tilknytning til reguleringsplan på gården Nedre Fjelde er det gjennomført en arkeologisk undersøkelse høsten 2009. Det er blant annet tatt ut trekull fra flere strukturer. Feltleder ønsket å gjennomføre en vedartsbestemmelse av trekullbitene før ¹⁴C-datering.

Prøvene

Vedartsbestemmelse er gjennomført på trekull fra i alt 5 prøver:

Nat.vit.nr:	Struktur og informasjon om prøven	anm.
2009/08-1	VP-1, kokegrop B2	lite trekull i jordprøven
2	VP-2, mulig kokegrop B5	
3	VP-3, mulig kokegrop B3	Ikke trekull i prøven.
4	VP-4, kokegrop C3	
5	VP-5, kokegrop B6	

Treverkets forfatning

Trekullet var blandet med minerogen, og dels organisk masse. Flere av prøvene inneholdt lite trekull og en manglet trekullfragmenter. Kullprøvene er tørket på varmeplate. Deretter er de største og best egnede trekullbitene for analyse er plukket ut, delt med skalpellkniv og videre analysert med hjelp av mikroskop.

Instrumenter benyttet til analyse

Til bestemmelse av trekullet er det benyttet Zeiss pålysmikroskop.

Resultater

prøve nr:	Art:	Vekt g
VP-1	furu	0,1280
VP-2	bjørk + kortlivet løvtrevirke	0,0941
VP-3		0,0
VP-4	hassel	0,2380
VP-5	løvtre, selje?	0,0882

Litteratur og kilder

Stemsrud, Kristian Dagfinn, 1988, *Treverkets oppbygning Vedanatomi*, Universitetsforlaget.
Hather, Jon G., 2000, *The identification of the Northern European wood*, Archetype Publications.
Schewingruber, Frtz H, 1978, *Holz-anatomie*, Zurgher AG.

Jon Erik S. Amundsen
08.12.2009

Universitetet i Stavanger, Arkeologisk museum
v/Helge Sørheim
4036 Stavanger

Nasjonallaboratoriet for C-14 datering
Sem Sælandsv. 5
NTNU – Gløshaugen
7491 Trondheim

Stavanger 01.02.10

C-14 dateringer fra kokegropfelt, Nedre fjelde 44/7, Strand kommune

Under en arkeologisk undersøkelse av en kokegroplokaliet på gården Nedre Fjelde 44/7 i Strand kommune i 2009, ble det tatt ut et antall vitenskapelige prøver. Vedlagt dette brevet følger tre kullprøver som det er ønskelig å få tidsbestemt ved hjelp av C-14. En oversikt over disse følger:

Prøvens merke	Prøvematerialet	Materialets art	Prøvens mengde	Klassifisering
2009/8/1 (VP1)	Furu	Trekull fra kokegrop	0,1280	AMS
2009/8/2 (VP2)	Bjørk	Trekull fra kokegrop	0,0941	AMS
2009/8/5 (VP5)	Løvtre, Selje	Trekull fra kokegrop	0,0882	AMS

Regning merket AMFOR, Fjelltunveien v/Helge Sørheim sendes: Universitetet i Stavanger
Postboks 170
3672 Notodden

Er ytterlig informasjon ønskelig. Ta gjerne kontakt med undertegnede på telefon eller e-post:
helge.sorheim@uis.no
51832660

.....
Arne Johan Nærøy

.....
Helge Sørheim

Nasjonallaboratoriet for ¹⁴C datering
 Sem Sælandsv. 5, NTNU-Gløshaugen, 7491 Trondheim
 Tlf. 73 59 33 10 Fax 73 59 33 83

Forslag om ¹⁴C- Datering
 (se rettleddning)

(Sett kryss) Konvensjonell datering: AMS: X Betalt oppdrag: X

1. Søkerens navn: Universitetet i Stavanger v/Helge Sørheim Stilling:

Adresse: Peder Klows gate 30A, 4002 Stavanger Telefon: 51846000

Ansvarlig veileder (for studenter):

Er søknaden personlig: På vegne av institusjon: X

2. Prøvematerialets art: Kullprøve

Funnsted (kommune, fylke): Strand kommune, Rogaland fylke

3. Antall dateringer: 3 Prioriteringsrekkefølge: 1,2,5

4. Redegjør for formålet med datering på eget vedlegg.

Vedlegget skal gi utfyllende kommentarer samt en vurdering av tidligere dateringer for samme formål (oppgi DF-nummer hvis mulig). I tillegg skal det legges ved et kart som angir funnsted og en skisse eller tegning som viser stratigrafien eller forteller noe om contexten til prøvene.

Vedlegget er på ...1.... sider og inneholder (sett kryss):

Tekst:X Kart: Skisse/tegning:X Fotografi:

5. Prosjektets finansieringskilder (sett kryss): NFR: Univ., høyskole, off. museum:

Andre(spesifiser): Strand Bygg AS

6. Har søkeren fått utført dateringer siste 5 år? (sett kryss) nei: X ja:
 Oppgi i så fall DF-nummer og hvor resultatene evt. er publisert:

Dato 02.12.10

Underskrift søker

Underskrift veileder

Nasjonallaboratoriet for ^{14}C datering
Sem Sælandsv. 5, NTNU-Gløshaugen, 7491 Trondheim
Tlf. 73 59 33 10 Fax 73 59 33 83

Spesifikasjon for prøve for ^{14}C datering
(se rettledning)

1. Oppdragsgiver: Universitetet i Stavanger, Arkeologisk museum v/ Helge Sørheim
2. Prøvematerialets art: Furu Mengde: 0,1280g
3. Mengdeklassifisering (må angis - se rettledn.): (sett kryss) A: B: C: AMS:X
4. Prøvens merke: 2009/8-1 (VP1)
5. Prøven funnet av: Krister Scheie Eilertsen Tidspunkt: 15.09.09
6. Funnsted: Fjelltunveien, Nedre fjelde 44/7, Strand k, Rogaland fylke
7. Greenwich koord. (må oppgis) : Bredde: Lengde: UTM: 654328-0245II
8. Formålet med denne datering og nærmere beskrivelse av funnforhold
(legg ved stratigrafisk skisse eller lignende som viser context):
Datere en av bruksfasene til kokegroplokaliteten. Prøven er tatt av kokegrop B2. Prøvestedets
utstrekning: Kullbitene ble samlet inn under graving av anlegget (se vedlegg 1).

"Sitetype": Kokegroplokalitet "Context": Kokegrop
9. Beskrivelse av prøvematerialet: Små trekullpartikler fra kokegrop.
10. Antatt alder, evt. I henhold til tidligere datering:

Tidsperiode: Bronsealder – jernalder Alder BP: 1800 f.Kr – 1000 e.Kr
11. Prøvens behandling før den ble sendt til laboratoriet: Flotert kullprøve, vedartsbestemt
12. Ønskes evt. restmateriale i retur? Ja
13. Eventuelle andre opplysninger, for eksempel om artsbestemmelse av tre og trekull: Se punkt 2.

Dato: 02.02.10 Stavanger

Underskrift:

Nasjonallaboratoriet for ^{14}C datering
Sem Sælandsv. 5, NTNU-Gløshaugen, 7491 Trondheim
Tlf. 73 59 33 10 Fax 73 59 33 83

Spesifikasjon for prøve for ^{14}C datering
(se rettledning)

1. Oppdragsgiver: Universitetet i Stavanger, Arkeologisk museum v/ Helge Sørheim
2. Prøvematerialets art: Bjørk Mengde: 0,0941g
3. Mengdeklassifisering (må angis - se rettledn.): (sett kryss) A: B: C: AMS:X
4. Prøvens merke: 2009/8-2 (VP2)
5. Prøven funnet av: Krister Scheie Eilertsen Tidspunkt: 15.09.09
6. Funnsted: Fjelltunveien, Nedre fjelde 44/7, Strand k, Rogaland fylke
7. Greenwich koord. (må oppgis) : Bredde: Lengde: UTM: 654328-0245II
8. Formålet med denne datering og nærmere beskrivelse av funnforhold
(legg ved stratigrafisk skisse eller lignende som viser context):
Datere en av bruksfasene til kokegroplokaliteten. Prøven er tatt av kokegrop B5. Prøvestedets utstrekning: Kullbitene ble samlet inn under graving av anlegget (se vedlegg 1).

"Sitetype": Kokegroplokalitet "Context": Kokegrop
9. Beskrivelse av prøvematerialet: Små trekullpartikler fra kokegrop.
10. Antatt alder, evt. I henhold til tidligere datering:

Tidsperiode: Bronsealder – jernalder Alder BP: 1800 f.Kr – 1000 e.Kr
11. Prøvens behandling før den ble sendt til laboratoriet: Flotert kullprøve, vedartsbestemt
12. Ønskes evt. restmateriale i retur? Ja
13. Eventuelle andre opplysninger, for eksempel om artsbestemmelse av tre og trekull: Se punkt 2.

Dato: 02.02.10 Stavanger

Underskrift:

Nasjonallaboratoriet for ^{14}C datering
Sem Sælandsv. 5, NTNU-Gløshaugen, 7491 Trondheim
Tlf. 73 59 33 10 Fax 73 59 33 83

Spesifikasjon for prøve for ^{14}C datering
(se rettledning)

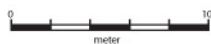
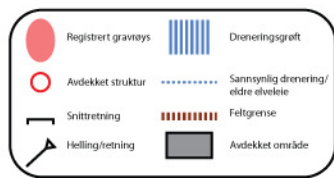
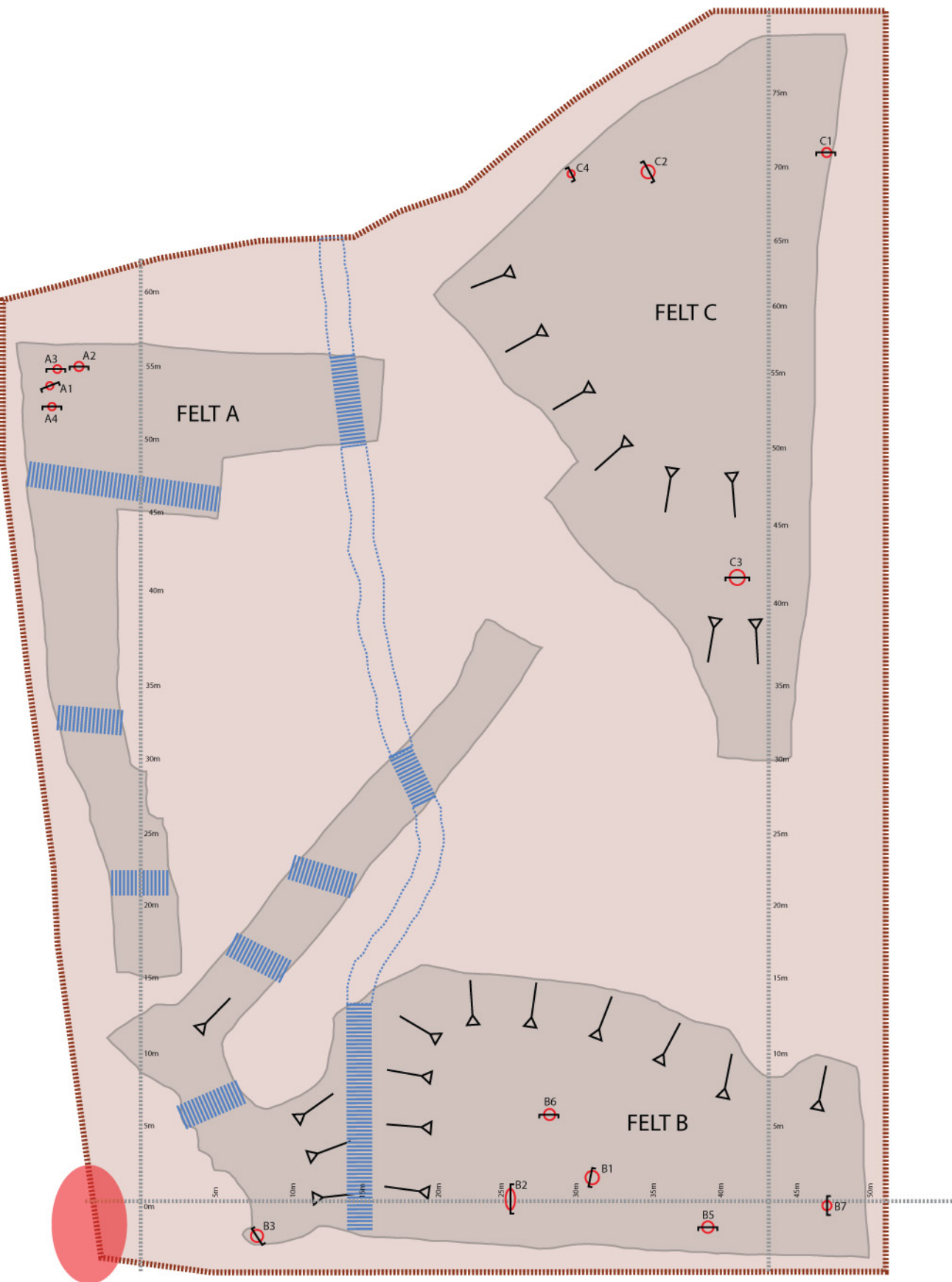
1. Oppdragsgiver: Universitetet i Stavanger, Arkeologisk museum v/ Helge Sørheim
2. Prøvematerialets art: Løvtre, Selje Mengde: 0,0882g
3. Mengdeklassifisering (må angis - se rettledn.): (sett kryss) A: B: C: AMS:X
4. Prøvens merke: 2009/8-5 (VP5)
5. Prøven funnet av: Krister Scheie Eilertsen Tidspunkt: 15.09.09
6. Funnsted: Fjelltunveien, Nedre fjelde 44/7, Strand k, Rogaland fylke
7. Greenwich koord. (må oppgis) : Bredde: Lengde: UTM: 654328-0245II
8. Formålet med denne datering og nærmere beskrivelse av funnforhold
(legg ved stratigrafisk skisse eller lignende som viser context):
Datere en av bruksfasene til kokegroplokaliteten. Prøven er tatt av kokegrop C3. Prøvestedets
utstrekning: Kullbitene ble samlet inn under graving av anlegget (se vedlegg 1).

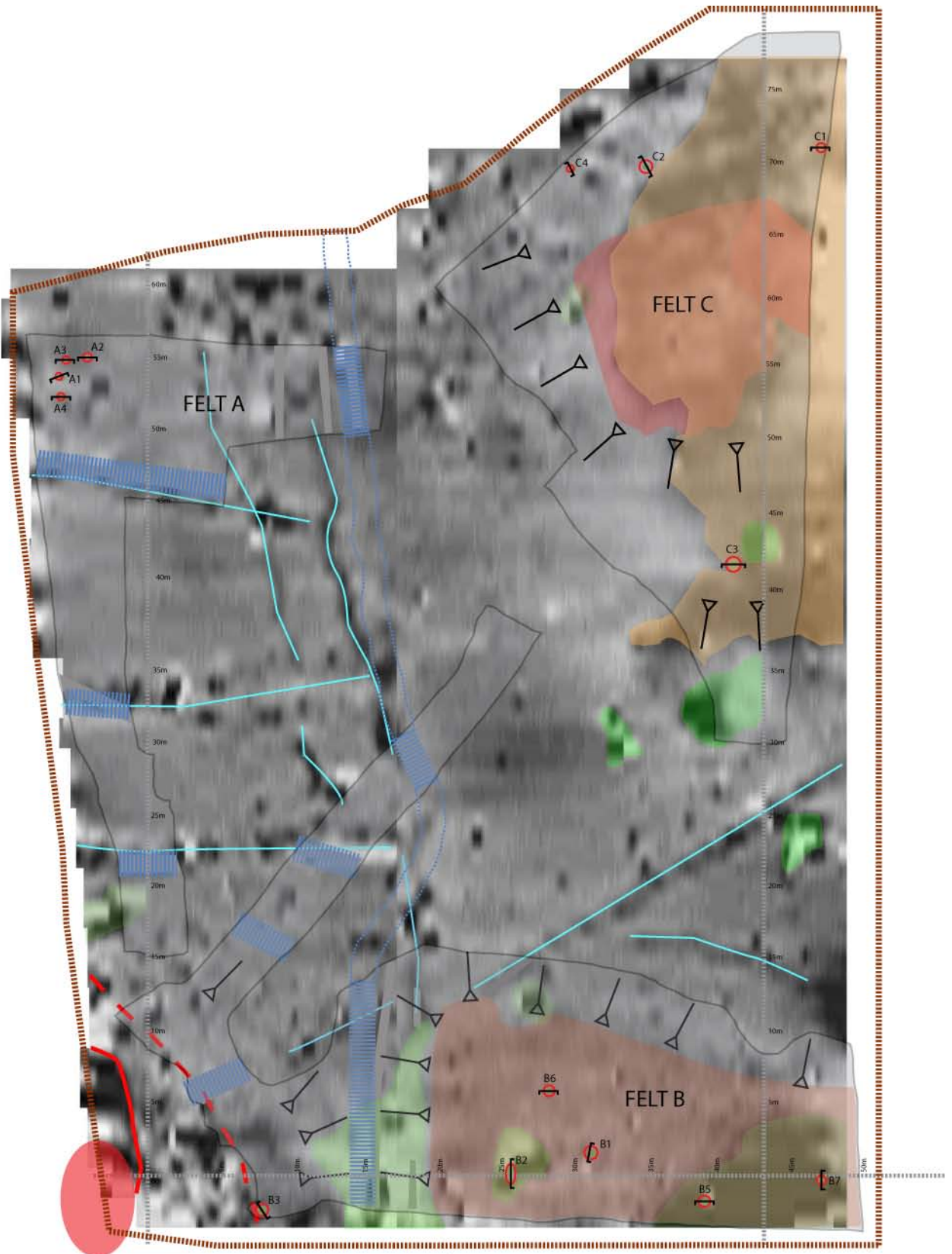
"Sitetype": Kokegroplokalitet "Context": Kokegrop
9. Beskrivelse av prøvematerialet: Små trekullpartikler fra kokegrop.
10. Antatt alder, evt. I henhold til tidligere datering:

Tidsperiode: Bronsealder – jernalder Alder BP: 1800 f.Kr – 1000 e.Kr
11. Prøvens behandling før den ble sendt til laboratoriet: Flotert kullprøve, vedartsbestemt
12. Ønskes evt. restmateriale i retur? Ja
13. Eventuelle andre opplysninger, for eksempel om artsbestemmelse av tre og trekull: Se punkt 2.

Dato: 02.02.10 Stavanger

Underskrift:

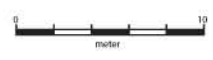

	Magnetiske avvik forbundet med gravhaug
	Magnetisk forstyrrelse - stein sprettet fra gravhaug?
	Moderne dreneringsystem
	Geologi
	Moderne magnetiske forstyrrelser

	Registrert gravways		Dreneringsgrøft
	Avdekket struktur		Sannsynlig drenering/ eldre elveleie
	Snittetring		Feltgrense
	Helling/retning		Avdekket område

Fjelltarveien 2009
 Nedre Fjelde 44/7, Strand kommune
 Situasjonskisse
 1:200
 27.01.10 KSE

FJELLTUNVEIEN

Nedre Fjelde, gnr. 44/7 Strand kommune

Feltsesong: 2009

Universitetet
i Stavanger

Arkeologisk museum

Anleggsnr: BS Felt: _____ Hus: _____ Dato: 22/09/09 Sign: LD

Anleggstype: Stolpehull: , Ildsted: , Kokegrop: , Grav: , Annet: _____

Er det tatt nat.vit. prøve?: Ja: Nei: VP2

Form i flaten: Sirkulær , Oval , Kvadratisk , Rektangulær , Annet: _____

Mål i flaten: 50 x 50 cm. Bredder i profil: 50 cm, Dybde i profil: ±11 cm

Nedgravningens SIDER i profil: Loddrett: Skrå: Buet:

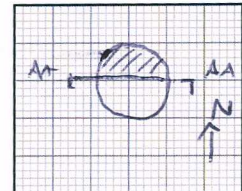
Nedgravningens BUNN i profil: Flat: , Skrå: , Rund: , Spiss: , Ujevn:

Sammensetning: Humus , Grus , Sand , Stein , Leire , Brent leire , Trekull , Brent stein

Div: Skoningstein: , Stolpeavtrykk: , Bein: , Oker: , Keramikk: , Andre funn: - Fnr: _____

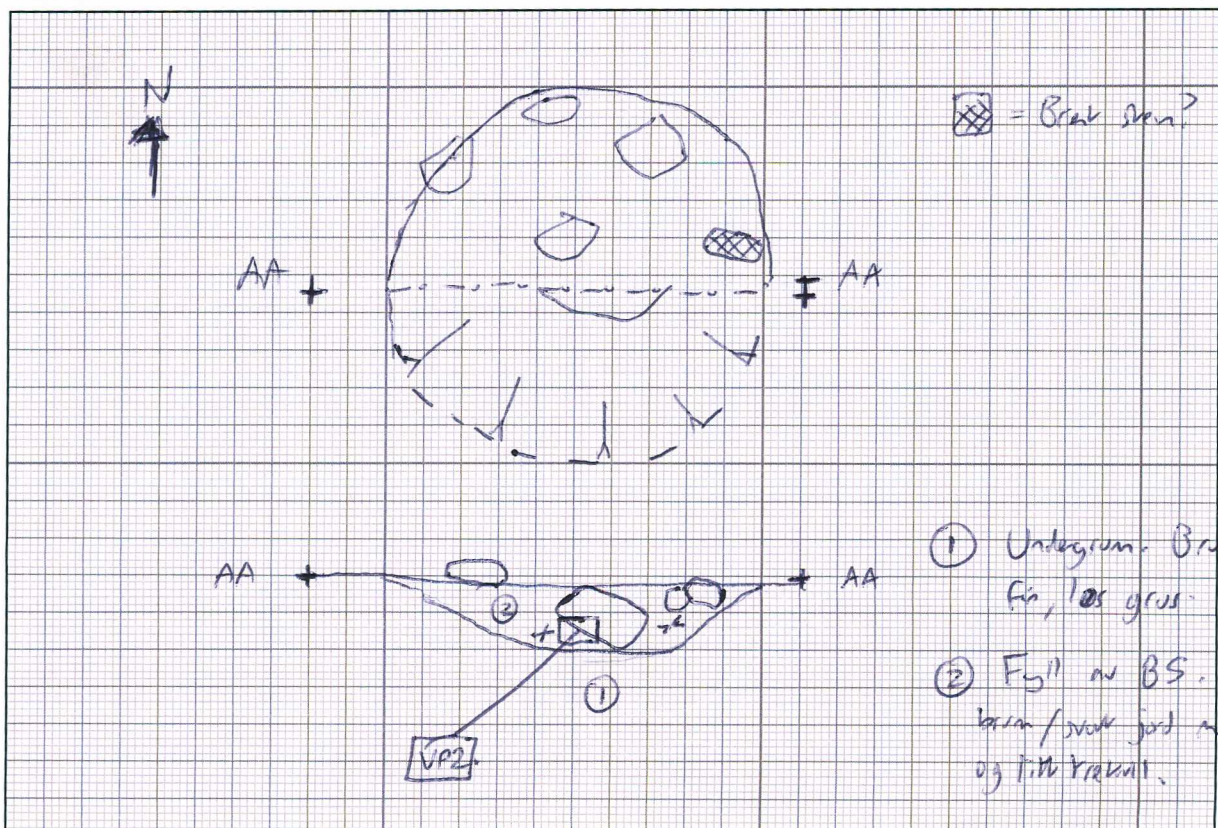
Beskrivelse/ Merknad: Nesten sirkulær anlegg, sannsynligvis et krukke
kokegrop. Skjæret inne i medium brun sand/grus. Fyllet
består av mørk brun/svart grus/sandholdig jord med steiner,
humus og trekull flekker.

Snittretning (skisse)

HUSK NORDPIL!

TEGNING: Målestokk 1:10

PROSJEKT

FJELLTUNVEIEN

Nedre Fjelde, gnr. 44/7 Strand kommune

Feltsesong: 2009

Universitetet
i Stavanger

Arkeologisk museum

Anleggsnr: B2 Felt: _____ Hus: _____ Dato: 22/09/09 Sign: _____

Anleggstype: Stolpehull: , Ildsted: , Kokegrop: , Grav: , Annet: ± 20

Er det tatt nat.vit. prøve?: Ja: Nei: VPI

Form i flaten: Sirkulær , Oval , Kvadratisk , Rektangulær , Annet: _____

Mål i flaten: 75 × 60 cm. Brekke i profil: 70 cm, Dybde i profil: _____ cm

Nedgravningens SIDER i profil: Loddrett: Skrå: Buet:

Nedgravningens BUNN i profil: Flat: , Skrå: , Rund: , Spiss: , Ujevn:

Sammensetning: Humus , Grus , Sand , Stein , Leire , Brent leire , Trekull , Brent stein

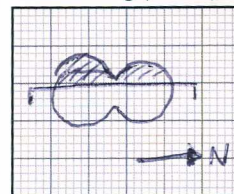
Div: Skoningstein: , Stolpeavtrykk: , Bein: , Oker: , Keramikk: , Andre funn: - Fnr: _____

Beskrivelse/ Merknad: Kokegrop skjækt inne i løs sand/grus ①. Fyll

② av 70% stein og 30% mørkbrun sand/jord med trekull biter.

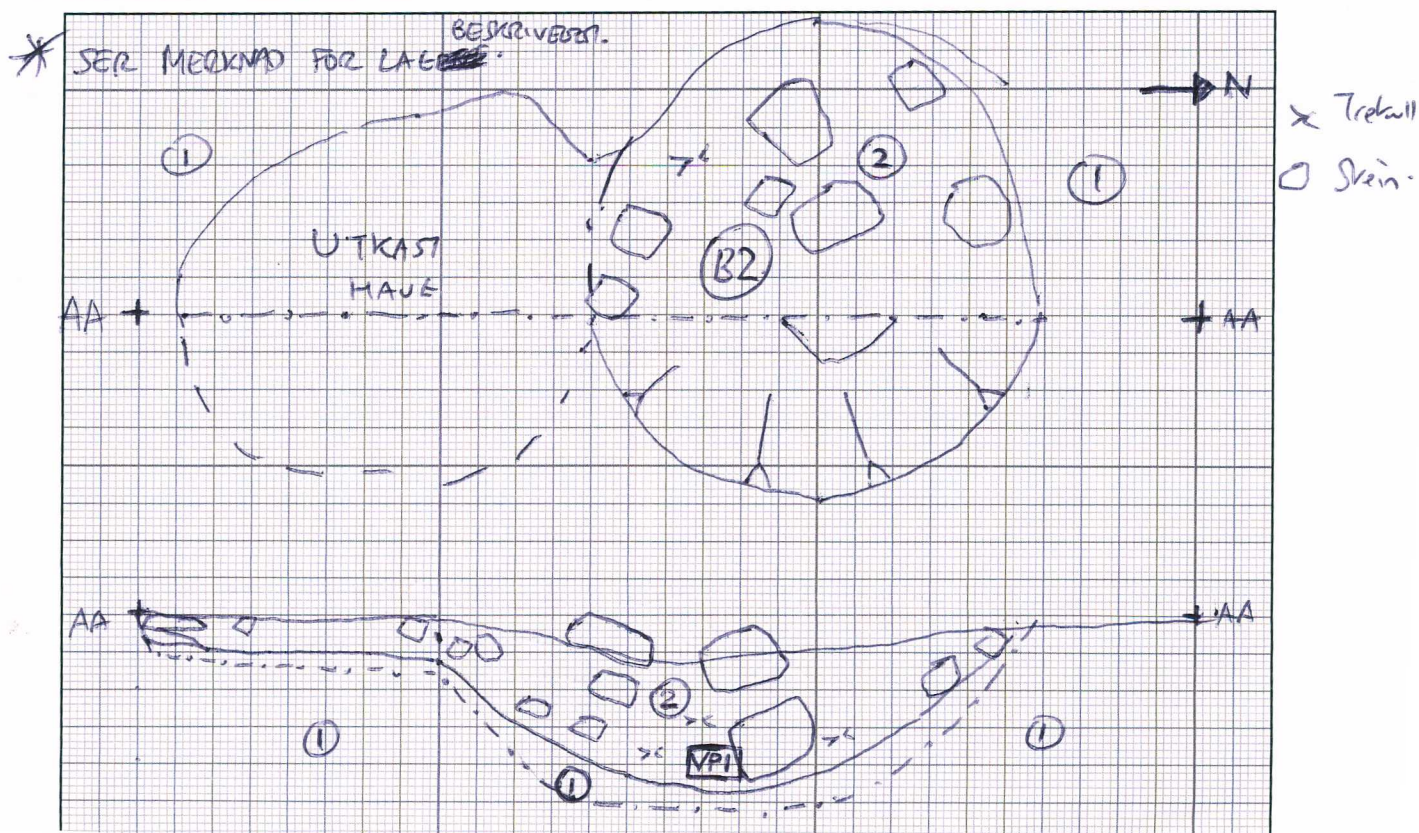
Utkast hang av like størrelse til sør side, kan ± ses dyp.

Snittretning (skisse)

HUSK NORDPIL!

TEGNING: Målestokk 1:10 0 10 20 30 40 50 cm

PROSJEKT

FJELLTUNVEIEN

Nedre Fjelde, gnr. 44/7 Strand kommune

Feltsesong: 2009

Universitetet
i Stavanger

Arkeologisk museum

Anleggsnr: C3 Felt: _____ Hus: _____ Dato: 23/09/10 Sign: CS

Anleggstype: Stolpehull: , Ildsted: , Kokegrop: , Grav: , Annet: _____
Er det tatt nat.vit. prøve?: Ja: Nei: VPS

Form i flaten: Sirkulær , Oval , Kvadratisk , Rektangulær , Annet: _____

Mål i flaten: 69 ± 10 × 63 cm. Bredd i profil: 63 cm, Dybde i profil: ± 15 cm

Nedgravningens SIDER i profil: Loddrett: Skrå: Buet:

Nedgravningens BUNN i profil: Flat: , Skrå: , Rund: , Spiss: , Ujevn:

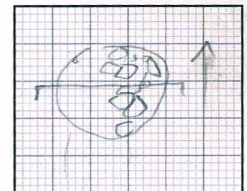
Sammensetning: Humus , Grus , Sand , Stein , Leire , Brent leire , Trekull , Brent stein

Div: Skoningstein: , Stolpeavtrykk: , Bein: , Oker: , Keramikk: , Andre funn: - Fnr: _____

Beskrivelse/ Merknad: Isolert kokegrop ², v. svart, trekull + jord skjæret inne i

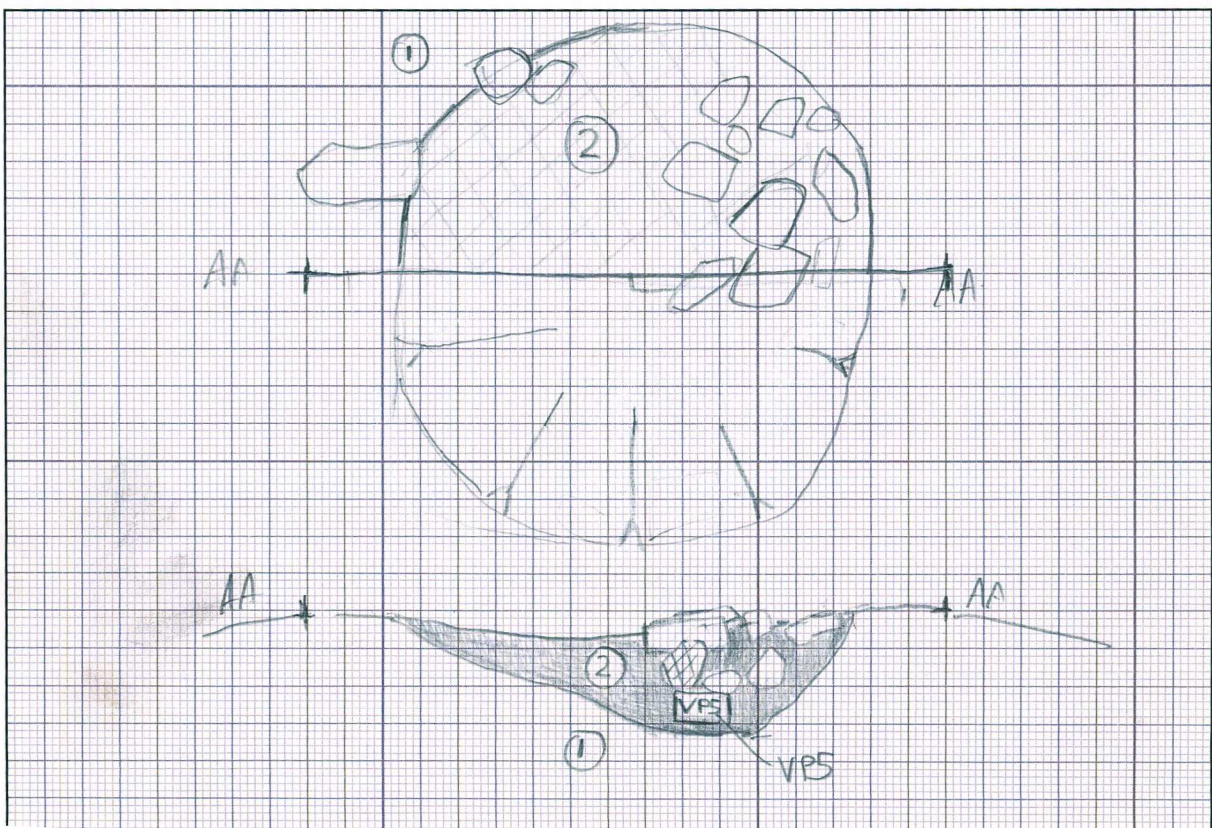
1) gul / beige leire brun sand. Noe stein mot Ø siden. Følger er
likt "forsk" = moderne?

Snittretning (skisse)

HUSK NORDPIL!

TEGNING: Målestokk 1:10

PROSJEKT

FJELLTUNVEIEN

Nedre Fjelde, gnr. 44/7 Strand kommune

Feltsesong: 2009

Universitetet
i Stavanger

Arkeologisk museum

Anleggsnr: B3 Felt: B Hus: _____ Dato: 22.09.09 Sign: KSE

Anleggstype: Stolpehull: , Ildsted: , Kokegrop: , Grav: , Annet: Ukjent
Er det tatt nat.vit. prøve?: Ja: Nei:

Form i flaten: Sirkulær , Oval , Kvadratisk , Rektangulær , Annet: _____

Mål i flaten: 59 x 53 cm. Bredder i profil: 60 cm, Dybde i profil: 10 cm

Nedgravningens SIDER i profil: Loddrett: Skrå: Buet:

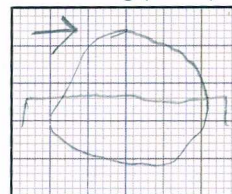
Nedgravningens BUNN i profil: Flat: , Skrå: , Rund: , Spiss: , Ujevn:

Sammensetning: Humus , Grus , Sand , Stein , Leire , Brent leire , Trekull , Brent stein

Div: Skoningstein: , Stolpeavtrykk: , Bein: , Oker: , Keramikk: , Andre funn: - Fnr: _____

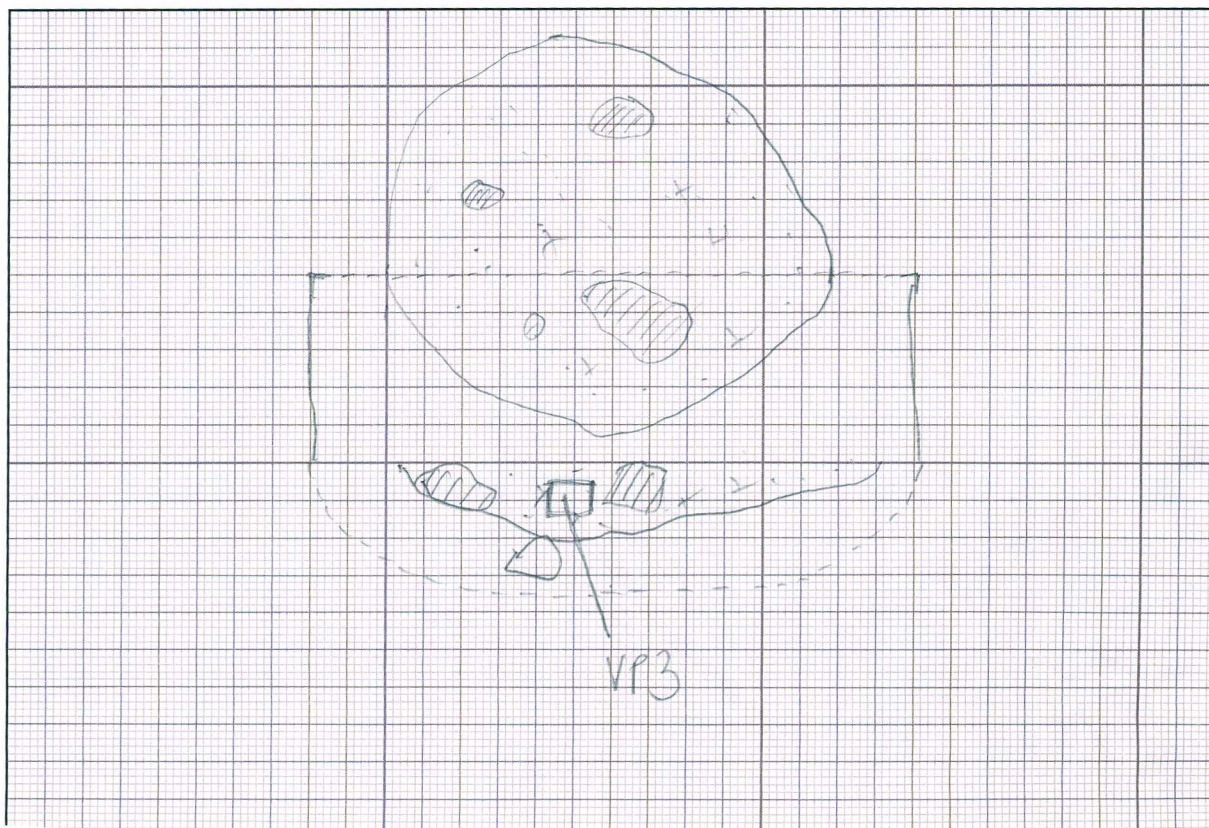
Beskrivelse/ Merknad: Mørke masser, inneholder en god del kull og dispersert stein. Veldig grunn nedgravning, løse masser, som ikke ser veldig gamle ut.

Snittretning (skisse)

HUSK NORDPIL!

TEGNING: Målestokk 1:10 0 10 20 30 40 50 cm

FJELLTUNVEIEN

Nedre Fjelde, gnr. 44/7 Strand kommune

Feltsesong: 2009

Universitetet
i Stavanger

Arkeologisk museum

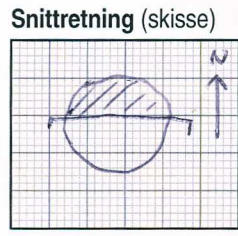
Anleggsnr: B6 Felt: _____ Hus: _____ Dato: 22/09/09 Sign: LRD

Anleggstype: Stolpehull: , Ildsted: , Kokegrop: , Grav: , Annet: _____
Er det tatt nat.vit. prøve?: Ja: Nei: VP4

Form i flaten: Sirkulær , Oval , Kvadratisk , Rektangulær , Annet: _____
Mål i flaten: 60 x 60 cm. Bredd i profil: 60 cm, Dybde i profil: ± 15 cm
Nedgravningens SIDER i profil: Loddrett: Skrå: Buet:
Nedgravningens BUNN i profil: Flat: , Skrå: , Rund: , Spiss: , Ujevn:

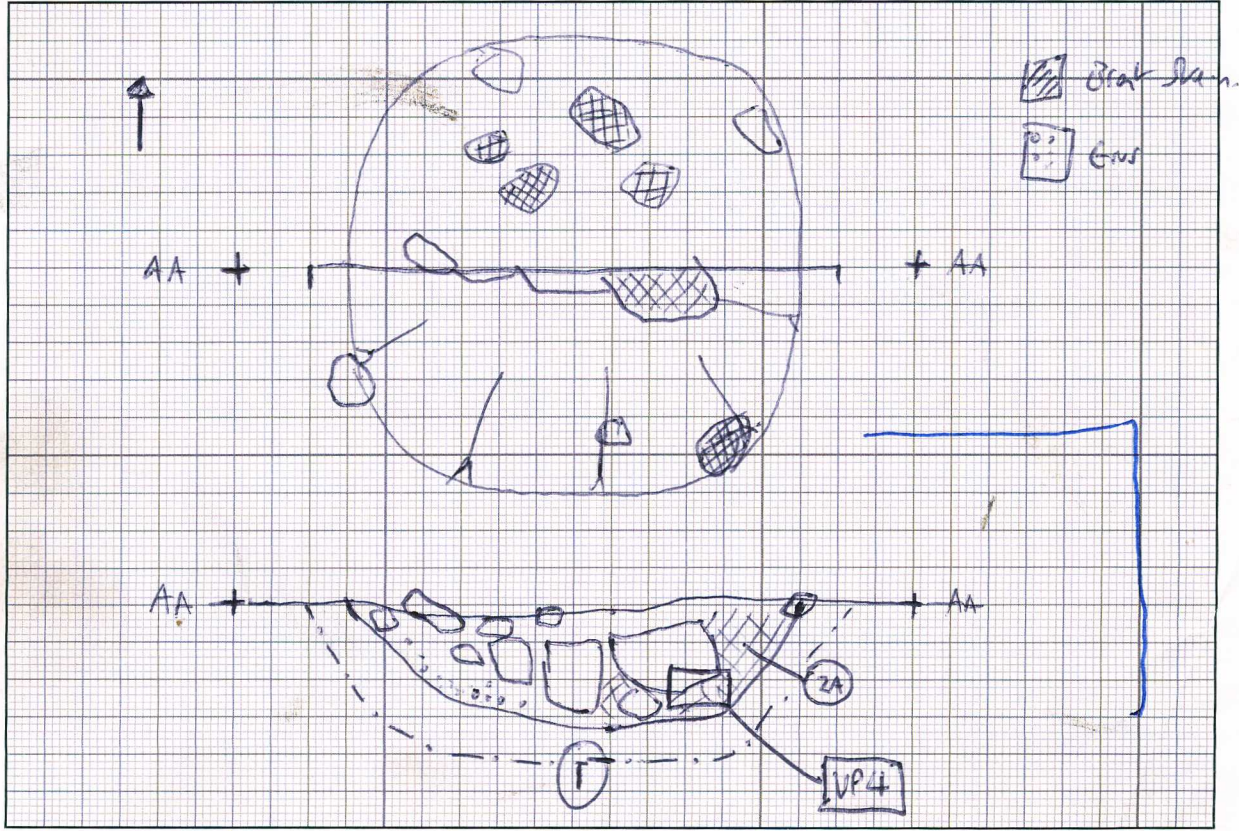
Sammensetning: Humus , Grus , Sand , Stein , Leire , Brent leire , Trekull , Brent stein
Div: Skoningstein: , Stolpeavtrykk: , Bein: , Oker: , Keramikk: , Andre funn: - Fnr: _____

Beskrivelse/ Merknad: Kokegrop skåret inne i ①, en gulbrun sand/løs grus masse. Fyll ② består av en v. mørk trekullrik masse med ± 70% kompakt stein, noe brent. (Se skisse av profilen ②) ②A inneholder mye trekull + Brent stein synlige på overflaten.

HUSK NORDPIL!

TEGNING: Målestokk 1:10

FJELLTUNVEIEN

Nedre Fjelde, gnr. 44/7 Strand kommune

Feltsesong: 2009

Universitetet
i Stavanger

Arkeologisk museum

Anleggsnr: B7 Felt: B Hus: _____ Dato: 22.09.09 Sign: UGS

Anleggstype: Stolpehull: , Ildsted: , Kokegrop: , Grav: , Annet: _____
Er det tatt nat.vit. prøve?: Ja: Nei:

Form i flaten: Sirkulær , Oval , Kvadratisk , Rektangulær , Annet: _____

Mål i flaten: 38 × 36 cm. Bredder i profil: 53 cm, Dybde i profil: 12 cm

Nedgravningens SIDER i profil: Loddrett: Skrå: Buet:

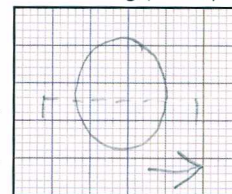
Nedgravningens BUNN i profil: Flat: , Skrå: , Rund: , Spiss: , Ujevn:

Sammensetning: Humus , Grus , Sand , Stein , Leire , Brent leire , Trekull , Brent stein

Div: Skoningstein: , Stolpeavtrykk: , Bein: , Oker: , Keramikk: , Andre funn: - Fnr: _____

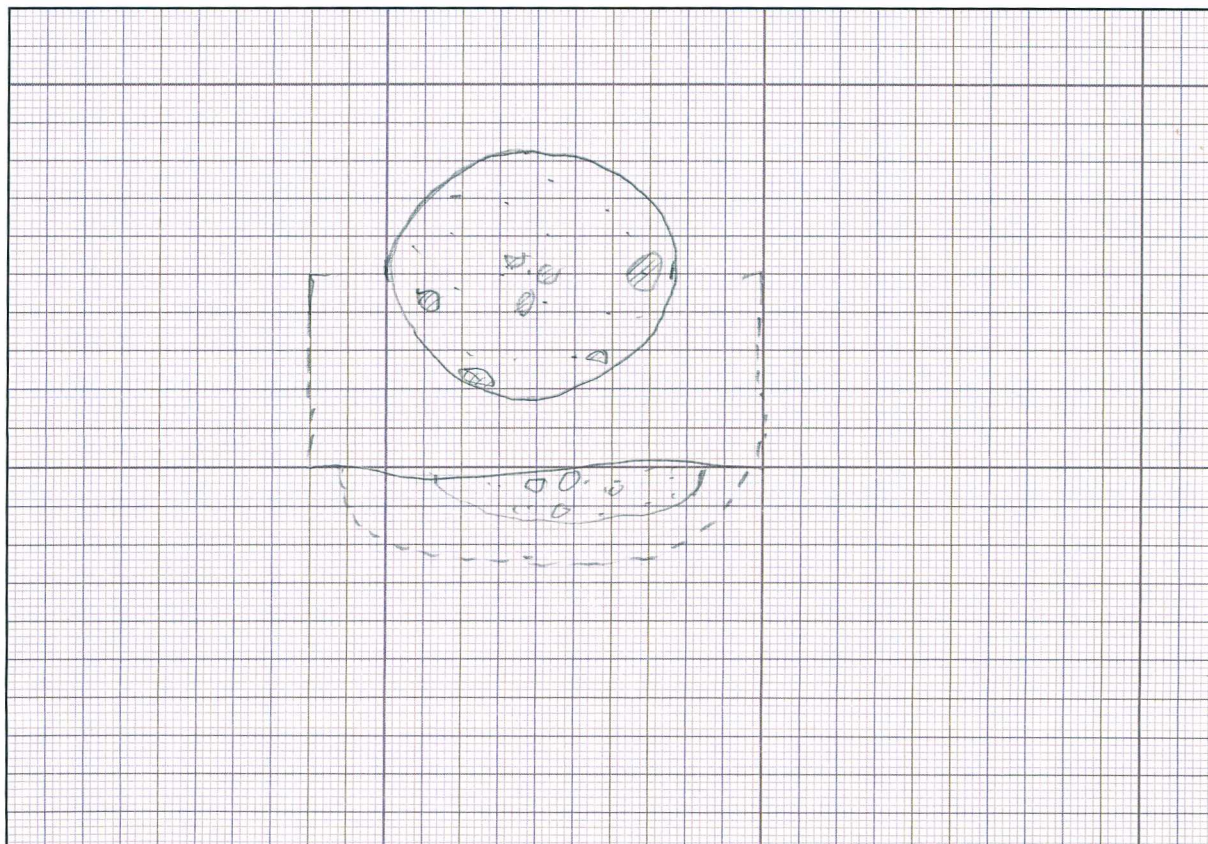
Beskrivelse/ Merknad: Merke bunn med sort grusliddig masse
Noe grunn nedgravning. Det ble ikke tatt hull prøve
for denne. Ser ut som tørrjord?
Gulbrune løse masse.

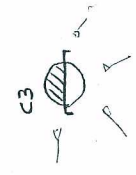
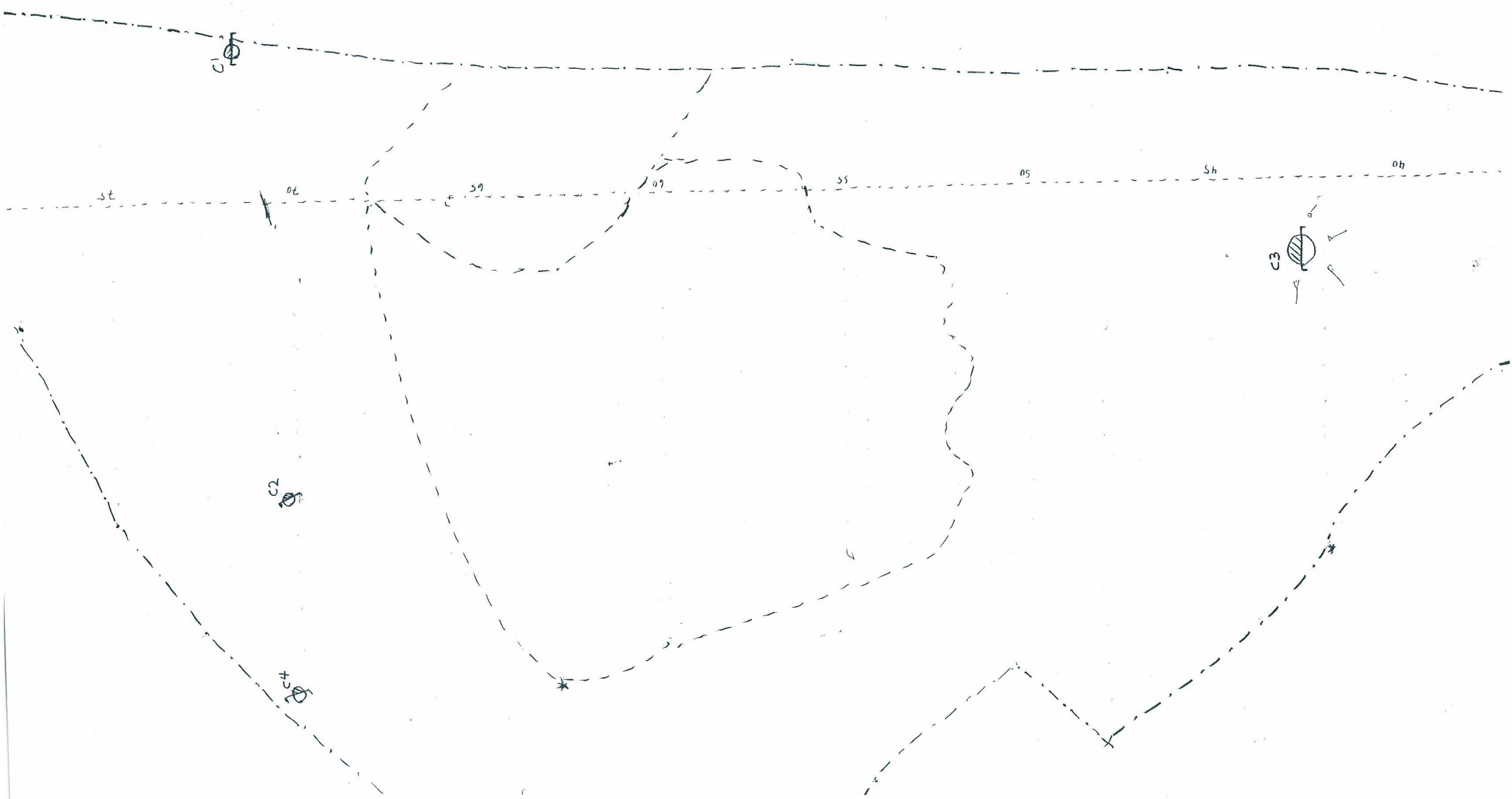
Snittretning (skisse)

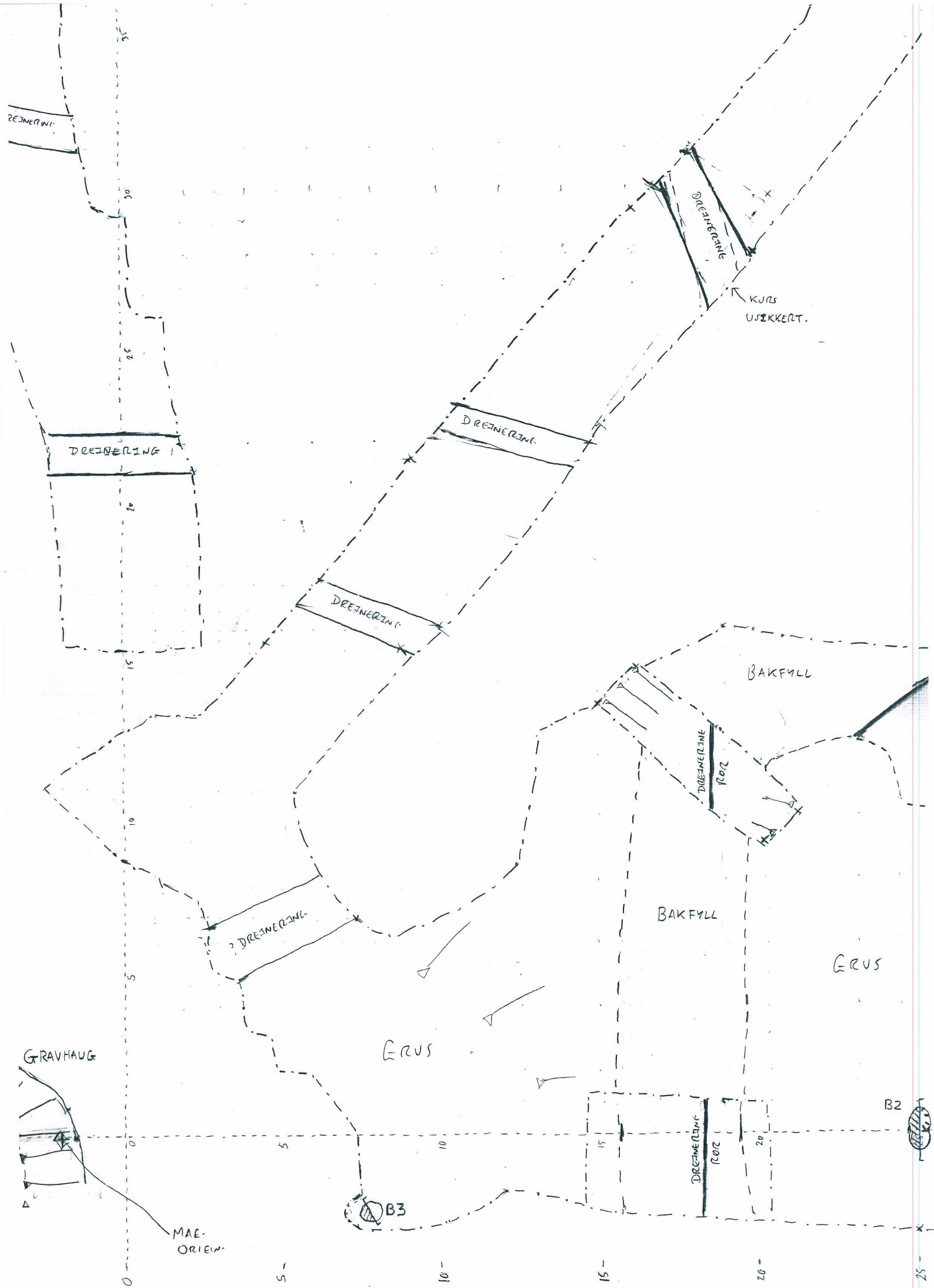

HUSK NORDPIL!

TEGNING: Målestokk 1:10

DRENERING

DRENERING

DRENERING

DRENERING

DRENERING

KURS UJÆKKERT.

BAKFYLL

DRENERING 200

BAKFYLL

ERUS

GRAVHAUG

ERUS

B2

B3

MAE. ORIEW.

DRENERING 200

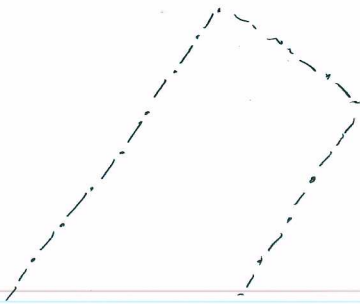
35
30
25
20
15
10
5
0

5
10
15
20

25

70

A1: Sirkulær form i plan 21x23 cm

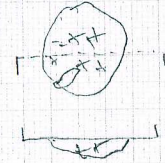
Fede kullholdige masser
i midt del er god del
grøn sand. Noe mindre
stærkt kull.
Lys grønt sand i kant
med det mørke/svart.

Smått og avrundet
som rotlokk
Dybde: 7 cm

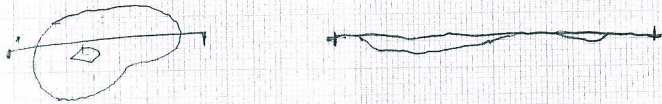

A4: Sirkulær form i plan 20x23 cm

Fede kullholdige masser
i midt del er god del
kull, grøn sand. Noe
mindre svart i kant
Dybde: 6 cm

A2: Mulig dobbel sol. ± 45° E-W / 30 cm N-S

Lys grønt omkringlyst sand / mørk brun fyll med kull / stein
V. grøn - naturlig.

A3: Mulig superell. 15x15 cm. x ± 2 cm dybde

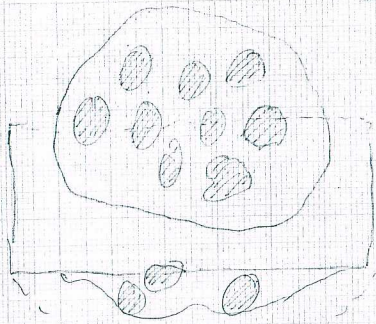

Mørke brun fyll med lys grønt sand.
Veldig grøn - naturlig.

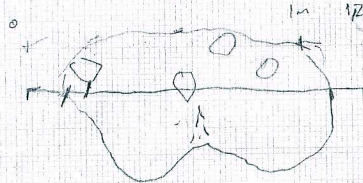
B1: Mulig, kulegrop Sirkulær: 49x43 cm

i midt del er del
slipp av stein, kull
og det som ligger på
bunnen er veldig løst.

Dybde: 9 cm

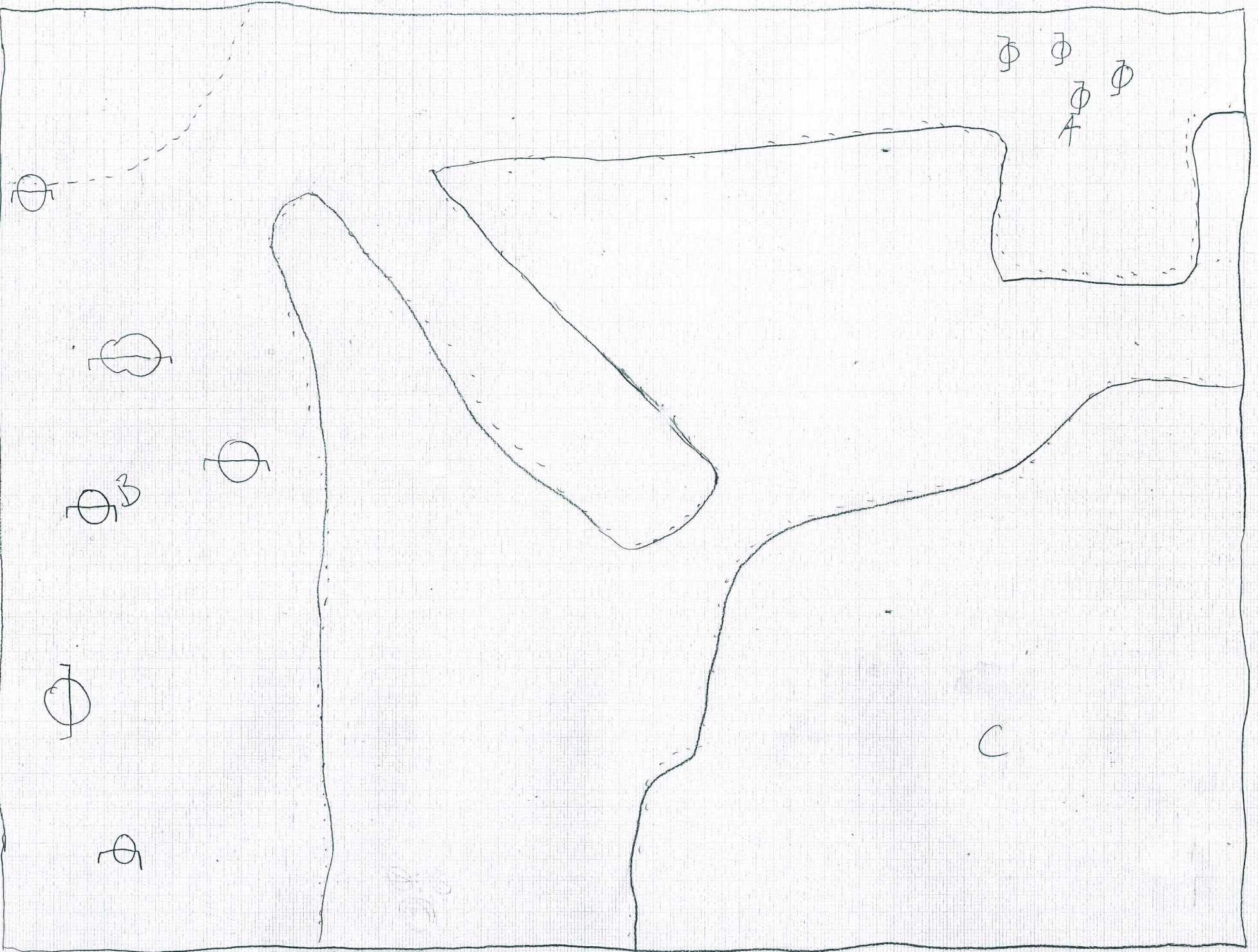

B2: Mulig kulegrop 1,15 x 0,65 (N-S x Ø-V)

To mulige groper. Mørk brun / stein
fyll med kull. Mørk lys brun sand

GPS

GPS